

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 «
Helyben hához hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 «
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 6.

Modern Pünkösöd.

Irva van, hogy az üdvözítő menybenetele után a tanítványok féltékenyül össze gyülekeztek, tartván a zsidók üldözéséből és ki nem mennének a házból, melyben valának.

Egyszerre pünkösöd hajnalán zugás töltötte be a termet, melyben az apostolok együtt voltak. Lobogó lángnyelvek szállottak az apostolokra. Csak egy percig tartott a jelenés de az a perc csodát művelt. A féltékeny meghuzódó halászok kiegyenesedtek. Eddig gyengéknek érezték magukat: most az erő tudata acélozta meg szívüket. Elhagyták rejtekhelyüket lehullott róluik a metus Judeorum, kimentek a sokaság közzé és egyszerre 5000 embert térítették meg.

A féltékenyből hősök lettek, a halászból apostolok.

Volt köztük nem egy, a ki elfutott a Gethsemanekertben, mikor a római katonák elfogták a mestert. Volt a ki nem hitt addig, míg szemei meg nem győzték a valóságról. Volt, a ki egy szolgáló éretlen fecsegéséből annyira megszeppent, hogy mielőtt a kakas kétszer szólalt, háromszor tagadta meg a világ Megváltóját. És ama naptól kezdve, a mint a szentlélek megszállta sziveiket,

az a tüzes nyelv kiégetett onnan minden féltékenységet, elindultak azzal a biztos tudattal, hogy kinhalált szenvednek mindannyian és meghódították a világot.

Jöjj el Szentlélek Isten!

Körülnézek sorainkon és úgy érzem, mintha mi is követnék az apostolok példáját pünkösöd előtt.

Mennyi a teendő! Mennyi tere volna az új apostoloknak!

Olyasformán vagyunk, mint volt Zsidóország az első, a legszebb Pünkösödkor.

Farizeusok járnak az országban, a kik hazug szavakkal igyekeznek imponálni a hiszékenyeknek. Megegyeznek a régi farizeusokkal abban, hogy azok egyenes, faj szerinti leszármazói. De ez új farizeusok már nem a templomban vitatkoznak, hanem egyetemi és középiskolai katedrákon a megbékatás argumentumaival térítik a fiatalságot lobogójuk alá. Szemforgatással nem a törvény külsőségeire helyezik a súlyt, hanem az emberi gyöngeségekre tömjéneznek. Az egykori farizeus nagy csörömpöléssel dobta pénzét a templom perselyébe. Az újkor farizeus elmegy a leibzsornálya szerkesztőségébe s azzal vereti meg a nagydobot maga mellett. Egyben azonban ismét megegyezik hűvel: minden szavát épp úgy le tudja számoltatni a saját zsebe gyarapítására, mint elődei kétezer

évvel ezelőtt a szegény, elnyomott kizsákmányolt Zsidóországban.

Szegény Zsidóország — szegény Magyarország.

Idegenek kezében volt a hatalom, idegené volt a pénz, idegenek irányították a közéletet, idegen, új földes urak telepédtek le az ígért földjén — tout comme chez nous — akárcsak nálunk.

Mi pedig összeülünk, sóhajtozunk, emlegetve a régi jó időket, mikor még volt a nemzetnek hite, mikor tudtunk nagyot akarni és nagyot tenni, mikor a pásztorfiuk parittyával le tudták győzni a páncélos Góliádokat — és óvatosan betesszük az ablakot, nehogy odakint meghallja valaki.

Nem kellene római katonák sem: egy levél, egy újságlap rezzenésére szétzalad a tanítványok szerepe. Távcsovekkel, műszerekkel beszaladunk a végtelemben, megmérjük és elemezzük a világi óriásokat, a tudós hangyaszorgalmával megszólaltatjuk a rég sirba temetett multak tanúságát és mindenütt tapintjuk, látjuk, érezzük az Igazságot — és mégsem állunk melléje. Hanem ha egy éretlen nyelvvelő, semmivel sem különb ama bizonyos csufolódo szolgálónál: a kakaszóra sem várunk, készek vagyunk megtagadni az Igazságot akárhányszor egymás után.

Tűz, láng, erő, bátorság kellene ide! A féltékeny tanítványokból hadsereggé kell

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Imádkozzál!

Ha száz öröm ébreszt föl a regg'nek
Álmat elűző csókja ajkadon,
S tengergyönyörben ringat el az estnek
Szerelmes karja puha vánkoson,
Mit csak óhajtsz. mind valóra vál . . .
Ha boldog vagy — mint gyermek porban játszva
Ugy, mint egy koldus, úgy imádkozzál!

Ha fájdalomnak könnye ég szemedben
S a pirkadó regg' együtt sir veled,
Ha nincs határa szenvedéseidnek
S gyötörödvé töltesz kínos éjeket . . .
Sáved ha ég és üdvösségre vágyva
Megtépett lelked üdvöt nem talál . . .
Ha nyomorult vagy senkitől se szánva
Ugy mint egy boldog, úgy imádkozzál!

Koncz Béla.

A halott.

Irta: Kincs Istrán.

— Tükröt! barátom, tükröt! — rontott be valaki eszeveszetten Kovács Gida ügyvédi irodájába.

Este volt már. A lámpa égett és sugarai egy barnafürtű dult vonású fiatalember halvány arcára estek.

— Gyula te vagy? — ugrott föl a fiskális.
— Hitemre, majdnem megijesztettél. Szervusz, Isten hozott!

— Megállj! — nyújtotta ki jobb kezét tiltó mozdulattal Noszlopy Gyula — nézz meg jobban.

— Nézek no!
— És nem látsz semmit?
— Szépen meg vagy beretválkozva.

— Hát nem látod, hogy én nem vagyok én? Én meg vagyok halva.

— Add ide a pulzusodat.
— No végre valahára! — tört ki a megkönnyebbülés sóhaja a furcsa vendég kebléből s nyomban egy keze ügyében levő karosszékre vágta magát. — Valahára egy ember, kinek még nem ment el az esze.

— A tied látom utazik.
— Meg is lehetne vele bolondulni barátom;

a mi én velem történt az imént, az egyenesen a komáromi kalendáriumba való.

— Nem magyarázod ki magadat jobban?

— Elmondok mindent lelkem galambom — fujta ki magát Noszlopy Gyula — csak egyre kérlek, az Isten is megáldjon. Adj egy tükröt. Kiváncsi vagyok, milyen formám van, mert ma menekültek, futottak előlem, akár csak a bélpoklosság ütött volna ki az ábrázatomra.

Az ügyvéd teljesítette barátja kérését s Noszlopy Gyula valóságos mohó ággal lopott egy-két pillantást az elébe tartott tükröbe. Végig simított arcán s ideges nevetéssel kezdte:

— Megfoghatatlan!
— Micsoda?

— Hogy futottak azok a bambák! Tudod lelkem, fönn voltam Oroszénál. Persze no, neked még azt is meg kell mondanom, kicsodák azok az Oroszék. Azok egy familia, melyikhez bejárós voltam diákkorom óta. A házmezt szivarvéggel tartottam, a szakácsné engem tartott ki ozsonnával, a kisasszonynyal meg cse-reüzletet kötöttem: szívünket cseréltük ki. Az öregre, tudom nem vagy kíváncsi. Jó embernek mutatta magát mindig irányomban, a minthogy a csibukos emberek rendesen kiváló jó náció.

Ha kétszáz holdat örökölök valakitől, rend-

Valódi Panama-kalap 6 korona PFAFF-nál.

szervezkednünk, le kell dobnunk magunkról a metus Phariseorumot, ezt a mindent leláncoló, lomha bilincset, ki kell lépünk az életbe, hirdelve és vallva az Igazságot — apostolokká kell lennünk mindannyiunknak.

Jöjj el Szentlélek Isten!

Idegének sokasága özönlött az első Pünkösöd ünnepén Jeruzsálemba, a kik nem értették az apostolok nyelvét egy nappal előbb. És mégis: a mint eléjük léptek a Szentlélek által megerősített férfiak, az a soknyelvű sokaság megértette és követte őket. Mert a szeretetet hirdették megváltó eszmeként és a szeretetnek ninicsenek nyelvhatásai.

Ma is akárhányszor halljuk a félnékek ellenvetését: maradjunk magunk közt. Ne menjünk ki a magunk szűk köréből. Ugysem értenek meg bennünket odakint.

Ez a megrettent apostolok okoskodása.

A krisztusi szeretet nevében valljuk meg az igazságot szóval és tettel, magánéletben és a hivatalban, irodalomban és művészetben egyaránt. A szeretet szavát megértik mindazok, a kiket a születés távol vetett egymástól és a kiket hazug farizeusok önző számításával még nagyobb válaszfalakkal szakítanak szét. A bátran férfiasan fellépő szeretet szavát meg kell értenie a gyűlölet által igegenné tett tömegnek épp úgy, mint a télrevezetett szellemi kiskorúaknak.

Szentlélek Isten! add meg a szeretet nyelvének ismeretét mindnyájunknak, add meg a bátorságot, a hitvallók, az apostolok bátorságát azoknak, a kik félnéken elvonulnak a tettek előtt, állíts hadsereget a zászló, apostolokat a kereszt alá — jöjj el Szentlélek Isten! *

A beruházási kölcsön. A beruházási kölcsönre vonatkozólag a miniszterelnök és a Magyar Általános Hitelbank közt a megegyezés már tegnap létrajött. A szerződést azonban ma délután egy órakor irták alá a pénzügyminiszteriumban. Eddig annyi szivárgott ki, hogy a Hitelbank-csoport 128 millió korona értéke 4 százalékos kamatozásra koronajáradékot vesz át, még pedig 92¹/₂ árfolyam mellett. Ugy hirdetik, hogy a bank most csak a cimletek felét veszi át és a továbbiakra opcióit biztosít az államnak. A cimleteket nem fogják nyilvános aláírásra bocsátani, hanem a vállalkozó bank tetszése szerint szabad kézből való eladás tárgyát fogják képezni.

Dreyfus vére. Két dolog egybevetésénél annyi hasonlatosságot, vagy ellentétet talál az ember s annyit írhat egyik vagy másik rovására, amennyit akar, ha a subjectiv akarat s nem a tárgyilagosság az irányadó.

Liberalizmus és egyház, a ti szellemetek az, mely viaskodik ma a francia Pantheonért s a szemlézők sokasága osztogatja a babért, — hol megtépdesi a száraz leveleket.

A liberalizmus Zola, ki a szellem harcosa volt s a Dreyfus, ki ma is a fegyver hordozója. Az egyház az az orgyilkos, ki tette után mektegetőzött, futni akart, de a föltámadt bosszú lábai alá került. Fölséges látvány a liberális szemnek, mint győzi le a liberalizmus szelleme az egyház szellemét s vonul be a francia Pantheonba. Ki onnan egyház, neked ott nincs mit keresned (?)

Igy kiált fel az a liberalizmus, melynek a subjectivizmus mindent uraló hatalmánál fogva szabad azonosítani az Egyházat egy orgyilkossal s ennek viszont nincs joga tiltakozni e határozat ellen s hiába nem akarja magát azonosítani Dreyfuss támadójával, ennek így kell lenni a liberalizmus előtt, hogy legyen kit és

miért vádolni és fényesen legyőzni. De annak is úgy kell lenni, hogy Zola és Dreifus a hősiességnek és hazaszeretetének a példányképei, mert a fölséges liberalizmus így akarja. Ketten legyőzték a világot (?) s az élő bevezeti a halottaknak porait oda, ahova ugyanazon erények alapján bizonyára maga is aspirál, a halhatatlanok közé.

De mélyen tisztelt liberalizmus, hátha más világnézet szemüvegén szeretnénk nézni e titáni küzdelmet, megengedné-e? Hátha még sem esett el az az egyház, mely még tudunkkal nem kapitulált a te innen járó hanghordozásod előtt.

Nem voltak-e gyilkosok, kik a te szent liberalizmusodra hivatkoztak s te azonosítottad-e magad velük? Igazán olyan nagy hőst volt-e Zola, kiről meg van írva, hogy háttal fordult az ellenségnek, nem arccal, mikor veszélyben volt a haza? Igazán olyan nagy szabadsághős előtted Dreyfus, kit a hazaárulás halálbüntetésétől csak a te liberalizmusod és áldozatkészséged mentett meg s erre nem emlékszel, vagy nem számítood be kedvencednek?

Ó nem, fölséges liberalizmus, az nem az igazság, hanem a szabadság apotheozisa volt, miről bírósági végrehajtó utján így értesítik a világot: Zola megcsalatta magát azokkal, kiknek érdekében állt, hogy megcsalják. Ezek elbujtak mögéje, miután rágalmozó mendemondával töltötték meg füleit, amiket ő ellenőrzés nélkül vad hévvel világgá kürtölt. A főbüne pedig az, hogy tévedéséhez akkor is ragaszkodott s gyűlölete akkor sem enyhült, mikor a vizsgálatok nyomán nyilvánvalóvá lett, hogy tévedett.

Ó fölséges liberalizmus, nem látod-e, hogy az igazság és hazaszeretet nem Molnár és Rakovszkyban bukott meg, hanem tebenned, amikor vezércikkedben Zoláról és Dreyfusról, amilyen apotheozist zengedezel?

ben lett volna a szénám, de te emlékezhetel rá: a hetedikből kimaradtam, falura vetődtem s most egy jegyzőség termi számomra a mindennapi kenyeret.

Olgát mindig menyasszonyomnak tekintetem. Szerettem, dolgoztam, küzdöttem érte s most hogy elérkezett a pillanat . . .

— Nos? — tette föl tesztült kíváncsisággal a kérdést Kovács Gida.

— Most képzeld el csak, hogyan jártam. Bomba nem csinál olyan fölfordulást abban a házban, ha véletlen belepotyan, mint a milyent én csináltam.

A házmasterbe botlom bele először. Amolyan félhomály ült a kapuszin alatt már, de az én Gábor hácsimat első pillanatra megismertem.

— Jó estét Gábor bácsi! — hoztam le a kalapomat illendő tisztességtudással.

Hanem hát az én jó öregem se szól, se beszél, egyet fordul s beugrik az ajtón. Jól halottam még a reteszt is hegyibe tolt iziben.

— Na te bolond, nem gondoltam magamban — s mentem tovább. Percig se vesződtem a hálátlan fráterrel: az én szivarvégeimet persze mind elfeledte már az éhletlen.

Csöndes baktatással törekszem a lépcsőkön fölfelé.

— Kipp-kopp — hangzott gépies egymásutánban az én lépteim nesze. A lépcsőházban is kezdett már az este ágyat vetni a sötétségnek. Fönn éppen akkor gyújtotta meg a lámpást valaki.

Megint egy régi ismerős: Nacc leányasszony, az én bőkezű szakácsném.

A mint fölfelé törtetek, szinte önkénytelen veti oda a kérdést:

— Ki az?

— Hát én volnék — feleltem kissé kötekedve.

Három lépcső, még s ott állok mellette, hanem hát abba persze a leányasszony is belésholt.

Pillanatig rám meredt.

— Jesszus Mária! — szaladt ki utána a velőtrázó sikoltás a szájából.

A széket kirugta maga alól, a lámpás gurulni kezdett a lépcsőkön lefelé s e boldogtalan vászonceléd futásnak vette a dolgot. Ha patkót verek a két lábára, akkor sem nyargalhatott volna jobban.

Kezdt már bántani a dolog. De mit csináljak? Az előszoba ajtaját nyitva felejtette s

én azon keresztül bátran utánanyomultam a cselédnek.

Éppen akkor nyílik a szoba ajtó. Szivem hangosan kezdett verni. Olga jelenik meg a küszöbön, mögötte Nacc leányasszony ágaskodik, ijedten villog a két szeme jövődöbelim fehér patyolat válla fölött.

— Jó estét, Olgám! — vettem fel a szót. De nem fejtethettem, mert most meg Olga sikoltott nagyot.

— Segítség! — tört elő a remegő kiáltás ziháló melléből.

Oda akartam ugrani, mert láttam, hogy támaszra van szüksége, de Nacc már karjába fogta s erősen fuvarozta visszafelé.

Izzadni kezdtem.

— Mi ez? kérdeztem magamtól. Megbolondultak ezek valamennyien?

Miért hozza az én pusztá megjelenésem akkora zavarba az összes házbelieket? Miért futnak előlem, mint a remegő nyárfalevél, mikor az őszi szellő hátára kapja?

Rémes gondolatok kezdenek kavarni fejembe.

Bizonyosan a lelkiismeret bántja őket. Az a leány hűtelen lett hozzám másnak adta el a

Elsőrendű angol férfi divat

szabó üzlet.

PRÓKAY M.

Nagyteleki-utca 10. szám.

ahol már megérkeztek a legizlésesebben összeállított angol és belföldi szövet különleges-ségek. Kitűnő szabás pontos kiszolgálás.

====Vidéki meghívásra bárhol megjelenek mintáimmal.====

A balpártból. Amióta Lengyel Zoltán visszavonult a politikából, a balpárt nem igen hallat magáról. A pártnak Lengyel Zoltán volt a lelke, ő rendezte a debreceni és orosházi népgyűléseket, ő vezette a házszabályrevízió elleni nagy harcot és ő indította meg a nagyszabású vidéki akciót is, mely azonban az ő visszavonulásával teljesen megakadt. Most a balpárt nem csinál semmit, tagjai el vannak kedvetlenedve és még arra sem voltak rábíráhatók, hogy a paksi kerületbe agítálni menjenek. Ezt a kerületet a balpárt elvesztette. Még jelöltet se tudtak állítani. Nagy György lent járt ugyan a kerületben széjjel nézni, de még biztatást se kapott. Ő maga beszélte, hogy a paksi kerületben a balpártnak most semmi kilátása a győzelemre.

— Sok idő kell, — mondá — míg a nemzetet fel tudjuk venni a jelenlegi tespedésből. Lehangozta a balpárt tagjait az is, hogy a függetlenségi képviselők, Gál Gaszton és Endrey Gyula nem léptek be a balpártba. Pedig a politikai raison ez lett volna. Ez is mutatja, hogy bizonyos idegenkedés uralkodik a balpárt iránt.

A legfőbb baja azonban a balpártnak, hogy nincs vezére, Kötvs Károly nem akar a kis csapat élére állni, Wesselényi Ferenc pedig az ismételt hívás dacára se akar vezerséget vállalni. Ő is teljesen visszavonult és várja az idők változását. Ilyen körülmények között a balpárt egyelőre a tétlenségre van kárthatva.

Az önálló magyar jegybank.

— Lukács Ödön tanulmánya. —

Az önálló magyar jegybank felállításának kérdésében Fried Ferenc törvényhatósági bizottsági tag azon indítványt terjesztette Nagyvárad város törvényhatóságához, hogy a magyar jegybank 1911-ben leendő létesítése iránt feliratot intézzen a képviselőházhoz és a kormányhoz.

A városi tanács az indítványt magáévá téve, a közgyűlés elé terjesztendő javaslat elkészítésével Lukács Ödön tanácsnokot bízta meg, aki derekasan meg is felelt ezen megbízásnak.

A kérdés gondos tanulmányozásának ered-

ményekért egy terjedelmes, 11 oldalra terjedő tanulmányban foglalkozik a jegybank kérdésével, a közös bank szabadalmának meghosszabbításával, ügyesen csoportosítja az önálló magyar nemzeti bank mellett felhozható érveket s hosszan kifejti, hogy mi legyen az álláspontunk a bankkérdésben.

Az érdekes tanulmányból adjuk a következő részt:

Valamely ország jóléte, gazdasági fejlődése nem a lakosság számához és a terület nagyságához van köelve. A boldogulásnak alapja az ország gazdasági függetlensége. Ehhez a függettséghez pedig első sorban a jegybank juttat bennünket, amelytől a szolid alapokra fektetve, olyképp rendezünk be, hogy hitelszükségletünket becsületesen kielégíthessék, nem fog valutánk romlani, disagio és kamatláb emelkedésének veszedelme elkerül bennünket, hazánk fejlődését tehát nem fogjuk megakadályozni vele, de sőt ellenkezőleg iparfejlesztő törekvéseinket ez fogja sikeressé tenni.

Az önálló bank hivatását mérték passivitása sem riasztja el meggyőződésük érvényesítésétől.

Azt állítják, hogy a fizetési mérleg nem elegendő valamely ország vagyoni képének megalkotásához. Ennek a mérlegnek az elmélete nagyon rugalmas fogalom. Az országok lüktető gazdasági életével járó érték hullámzások nagyon kétséssé teszik ennek az elméletnek tudományos értékét, ingadozóvá és így megbízhatatlanná az abból levont következtetéseket. Előadják, hogy a fizetési mérleg napról napra változik, egyenlegét nem lehet valamely időponthoz kötnünk s így a gazdasági helyzet megismerésére nem alkalmas. Kreutzer Lipót dr., az önálló bank lelkes híve a tételek ellenzésével, a számsorok bontogatásával bizonyítja, hogy fizetési mérlegünk nem is olyan erősen passzív, miként az feltűntetve van. A fizetési mérleg passzív tételei különben nem jelent egyuttal súlyos teherterételt és a fizetési mérleg passzív egyenlege semmiképpen sem jelentheti az ország szegénységét. Az ország vagyoni helyzetétől nem kell a magyar jegybankot féltünk. A nemzeti vagyon, az ország gazdasági eteje, politikai és gazdasági

rendezettsége kiztosítani fogják részünkre tovább is a külföld btzalmát. Alap nélkül való tehát a hitelünk romlása, a disagio veszedelme iránt támasztott mindennemű aggodalom.

A nemzeti bank hivatását az az aggodalom is, hogy a külföld nem fogja majd venni értékpapiroinkat és különösen Ausztria piacra fogja dobni az ott elhelyezett befektető értékeinket.

Előadják, hogy a tőke elhelyezkedését nem a politikát rokonérzések vagy ellenérzések irányítják.

Az osztrók tőke nem szert vette papiroinkat, mintha ezzel Magyarországot anyagiilag támogatni akarta volna, hanem azért, mert ezt a befektetést előnyösnek találta. Ha a magyar papirusuab rendtábilítását biztosítani tudjuk a jövőre nézve, úgy meg fog maradni az a vonzó erejük az önálló magyar bank felállítására idejében is. Annak pedig, hogy tömegesen dobják piacra értékeinket az osztrákok, ellent fognak állani az ő gazdasági érdekeik ha bennünket akarnának tönkre tenni, abban első sorban ők vérszenének el, a külföldnek nem lesz oka, hogy bizalmatlan legyen velünk szemben. Ha a sokkal kisebb Balkán államok előnyös pénzügyi összeköttetést szerezhetnek a maguk számára, meenyire inkább megtehetjük mi, a kiknek a gazdag Franciaországban kevesebb államkötvényünk van, mint a sokkal kisebb Romániának.

Azon jóslástól sem félnek az önálló bank hívei, hogy a magyar bank állandóan nagyobb kamatlábbal fog dolni, mint a szomszédos osztrák jegybank.

A kamatláb nagysága nem az ország nagysága és a jegybank erősségéhez igazodik. Felémlik, hogy a román jegybank, amelynek pedig csak 12 millió lei az alaptőkéje, amely tehát a legkisebb európai jegybankok közé tartozik, 1906-ban 5 százalékos kamatlábbal dolgozott, amikor ugyanakkor Londonban, Berlinben 6 sőt 7 percent volt a bankkamatláb.

A kamatlábat az általános pénzvviszonyok és a bank helyzete szabályozzák. Ha a jegybankot kellő és biztos fundamentumra építjük, ha előre látván nem csak a mai gazdasági viszonyok szerinti, hanem a gazdasági fejlődéssel növekvő hitel szükségletünk megfelelő tőkével indítjuk meg, ha kellő ércfedezettel látjuk

szívét s talán ma . . . éppen ma jöttem legrosszabbkor: talán eljegyzés áll a házban . . .

Meg kellett kapaszkodnom a ruhafogasban.

— Ki az? — szólalt meg egy rekedt hang az ajtóban.

Megismertem. Tóni bácsi hangja volt. No végre valahára egy okos ember. Abból majd kihuzom a keveredés igazi okát.

Az ajtón keresztül világosság szűrődött az előszobába s jól láttam, mielőtt meg szóhoz juthattam volna, a pipa már remegni kezdett az öreg markában s a csibukot úgy tartotta maga elé, mintha valami ismeretlen veszedelem ellen védekezni akarna.

— Tóni bácsi! — kértem szemrehányó hangon — hát nem ismer? A kisértet volt nek . . .

— Kisértet! . . . Kisértet! — ordította az öreg Orosz Tóni a hogy a száján kitért. Jól láttam, szeretett volna menekülni ő is, de a létra nem bírta. A foga vacogott s a csibukszár borostyánja is ott kopogott a fogain.

— Minden jó lélek dicséri az Urat — tört ki a rettegés az öregből

— Tóni bácsi, édes, kedves Tóni bácsi!

— vettem könyörgőre a dolgot; pedig Isten látja lelkemet, szívesen fölpofoztam volna a bolond öregem. — Én vagyok Noszlopy Gyula.

— Noszlopy Gyula meghalt. Az újságból olvastuk, hogy meghalt. Te, te a kisértete vagy. Minden jólélek . . . — törte elhaló hangon s lépésrel-lépésre hátrált. Egyszer csak be vágta maga után az ajtót.

A lábam alatt égett a föld. Haragos voltam, dühös voltam. A téli hófergeteg kavardása csak sílly az én lelkem kavardásához képest. Be akartam nyitni a paradicsomba s most a pokol mélységes fenekén találtam magamat. Hogyan szabadultam onnan, nem tudom. Távollétemben egész világ omlott össze s romjai alá temette szerelmemet, boldogságomat. Azért futottam hozzád, azért kértem tükröt, tudni akartam, ha vajjon igaz-e, hogy meg vagyok halva, hogy én csak kisértet számba megyek ezen a világon.

Két kezébe temetve arcát. Horváth Gida vállára tette kezét s úgy mondta:

— Ne gyerekeskedjék! Minden jóra fordul, meglásd.

— Sohal kapta föl felét az elkeseredett ember.

— Holnap én megyek föl Grószékhoz.

— Mit megtiltom, — ugrott föl Noszlopy Gyula kikelve magából.

— Nem értetek.

— Megértesz mindjárt. Az igazi szerelem nem szakad meg az életben soha. Ha Olga igazán szeretett volna, akkor kisértetként is szívesen látott volna. Nem ujongott volna el előttem. De . . . én megbosszulom magamat rajta.

— Mit akarsz?

— Öngyilkos leszek.

— De ha egyszer ugyanis meg vagy halva. Halottak nem lehetnek, barátom, már öngyilkosok.

Nagy szemeket meresztett Horváth Gidára. Darabig határozatlanul állott, azután hirtelen föllobbanással azt mondta:

— Isten veled s ki futott az ajtón.

Két hét múlva Horváth Gida eljegyzési kártyát kapott, melyen Orosz Antal és neje örömmel jelentik, hogy lányuk Olga jegyet váltott Noszlopy Gyulával.

ENERGIN

Y EGÉSZ DOBOZÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizláló és vértisztító szer.

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL: Sietteti a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólérhetetlen vérképző, gyengédkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, — melbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

el, akkor bizton remélhető, hogy normális viszonyok mellett olcsó pénzzel lesz ellátható a magyar pénzpiac.

Az ilyen jegybank iránt különösen szolid üzleti élet mellett a külföldnek is meglesz a bizalma s jegyeinek is meglesz az állandó értéke.

Sulyos gazdasági helyzetben rendkívüli pénzvisszonyok mellett pedig a közös jegybank sem óv meg bennünket a kamatláb emelésétől, amint azt a közelmúlt idők tapasztalatai oly szomorúan igazolják.

Jól megalapozott nemzeti bank, ügyes vezetés mellett, okos desiva politikával elhárítja rólunk a diszió veszedelmét, szintén tartja valutánkat, de megoltalmaz bennünket a kamatláb emelkedésének veszélyétől is.

A tanulmány végén Lukács Odön tanácsnok a következő javaslatot terjeszti elő:

Mindezeknél fogva a kereskedelmi és iparkamara véleményével egyetértőleg tisztelettel javasoljuk tehát, hogy a Fried Ferenc törvényhatósági bizottsági tag által tett indítvány elfogadásával határozatilag kimondani méltóztassék, miszerint az önálló magyar nemzeti jegybanknak felállítását az ország önálló és szabad gazdasági fejlődésének érdekében szükségesnek tartja. Ilyen értelemben az országgyűlés képviselőházához kérelmet, a kormányhoz pedig felterjesztést intéz, a melyben kéri, hogy a magyar-osztrák banknak 1910 évi december hó 31-én lejáró szabadalma többé meg ne hosszabbítsák és hogy a kormány és törvényhozás sürgősen tegye meg a szükséges előmunkálatokat a magyar nemzeti jegybanknak 1911 évi január hó 1-én való létesítése iránt; ily értelemben szerkesztendő feliratát pedig pártolás és hasonlított felirattal leendő támogatás végett az ország összes törvényhatóságának megküldi.

Kelt Nagyvárad város tanácsának 1908 évi június hó 4-én tartott ülésében.

A javaslat a csütörtöki közgyűlésen a törvényhatóság elé kerül.

Uj megyei kórház.

A belügyminiszter leirata.

A régi megyei közkórház napjai most már tényleg weg vannak számlálva. A hosszas értekezletek, tanulmányozások immár az utolsó lépéseknél tartanak s most már egész biztosra vehető, hogy két év leforgása alatt felépül az új közkórház.

A kórház ügyéről a következőkben számolunk be:

Dr. Reisz Gedeon miniszteri kiküldöttnek Nagyváradon tett nyilatkozatai után mind a mai napig kétséges volt a kórház felépítése. Ugyanis a bizottságban nem volt teljes megegyezés. A városi főmérnök erősen amellett volt, hogy a kórház a Rulikovszky-uton épüljön, ahol ingyen helyet is adna a város. Ez a javaslat azonban már a helyszíni szemle alkalmával elejtettek volt mondható, mert a Rulikovszky-ut mentén csupa vizenyős talaj van, ami legkevésbé alkalmas egy ilyen fontos közegészségügyi intézmény céljaira.

Altalában a közvélemény is a mellett foglalt állást, hogy a kórház ne legyen különválasztva az elmekórháztól, úgy hogy a kórház adminisztratív ügyei egy helyen legyenek elintéztetők. Továbbá, hogy a kórház egészséges helyen épüljön, miáltal a betegek egészsége ne legyen veszélyeztetve.

A miniszteri kiküldött is ennek a nézetének adott kifejezést. A megye a kórház ügyét ezután felterjesztette a belügyminiszterhez. Min-

dem a belügyminiszteri intézkedéstől lett függővé téve. A kórház felépítése ugyanis 1 millió 600000 koronában van előirányozva, melynek fedezésére a legtöbbet az ápolási díjak felemelése nyújt. Ez pedig csak miniszteri jóváhagyás után történhetik meg.

A kórház felépítési költségeinek másik fedezete a megye által megszavazott 1 százalékpótadó, ami szintén a miniszteri jóváhagyástól függött.

A minisztertől tegnap érkezett le a határozat. Ennek értelmében a kórház helyéül a kórház-utcai részeket kell választani. Ha ezt fogja tenni a megye, az esetben az összes előirányzott javaslatokat jóvá hagyja a miniszter.

A belügyminiszter határozatát dr. Reisz Gedeon véleménye alapján hozta. Megkívánja, hogy az új kórház a közvetlen elmekórház szomszédságában legyen, miáltal a kórház ad minisztrációjá könnyebben intézhető.

A miniszteri leirat vétele után azonnal intézkedtek a megyén, hogy az ügyet június 15-én rendkívüli kórházi választmány tárgyalja. A választmány fogja azután a részleteket megállapítani a további eljárásokra nézve. A részletek megállapítása a közgyűlés elé fog kerülni s az fog majd a továbbiakra határozni.

Az ügy tehát az utolsó lépéseket teszi s biztosra vehető, hogy két év leforgása alatt felépül az új kórház. A régi kórház helyét a megye vagy értékesíteni fogja, vagy pedig a saját céljaira fogja felhasználni.

Járdák ócska aszfaltból.

— A tanács előterjesztése. —

Tagadhatatlan, hogy sokat fejlődött Nagyvárad az utolsó évtized alatt, azonban ha a város központjától eltekintünk, nem tagadhatjuk el, hogy a modern városok egyik legfontosabb követelményében, az utcák rendezésében nagyon is hátramaradtunk. Nem a gondatlanságnak tudható be, hogy még a város közepén is nagyon kevés utca van rendezve, kellőleg burkolva, hanem a város nagy kiterjedésének és szűkös anyagi helyzetének. Még a legszükségesebb gyalogjáró sincs másból a legtöbb utcán, Körözköböl vagy az eredeti anyaföldből.

Már korábban elkészítette Nagyvárad városa a járdák építésére vonatkozó programot s e célra 500,000 koronát szavazott meg. Eszerint néhány főbb utcát kivéve, a többi mintegy 40 utca betonjárdával láttatnék el.

A program megvalósítása azonban, főként a pénzpiac helyzete miatt, késedelmes szenvedett.

Most a Magyar aszfalt részvénytársaság oly ajánlatot tett a városnak amely, a tanács tagok többségének véleménye szerint, előnyös a városra.

Az aszfalttársaság ugyanis értékesíteni akarja a Fő-utca burkolásánál rosznak bizonyult s ezért felszedett aszfaltanyagot s olyan ajánlatot tett a városnak, hogy ha ez az ócska anyag jó, akkor az előnyös lenne.

Tehát azon fordul meg a kérdés, hogy engedhető-e ezen anyag bedolgozása, vagy sem s az olcsó ár dacára, nem kápe a város rosz járdát.

A városi tanács tegnap tárgyalta a kérdést. A főmérnök előterjesztette, hogy az aszfalttársaság az ócska anyagból, kellő beton alappal

négyszögméterenként 5 kor. 50 fillerért hajlandó elkészíteni.

Célszerű volna ily ár mellett azon utcák egy részét, amelyekre beton járda volt megállapítva, ily ócska aszfalttal burkolni. Ezután fejtegeti, hogy a beton nem felel meg a követelményeknek s amellet a cement ára felment és így alig valamivel olcsóbb, mint az ócska aszfalt.

Javaslatára szerint új aszfaltból kellene készíteni: Kossuth Lajos, Zöldfa, Kapuczinus-utcák, Pável- és Szalárdi-utcák járdáit 58331 korona összeggel.

Ócska aszfalt anyagból (beton helyett): Deák Ferenc, Kolozsvári, Reáliskola, Torna, Lukács György, Uri, Szigligeti, Szfaroveszky, Or-utca, Szaniszló utca alsó része, a Széchenyitér. Sal Ferenc-utca egyik oldala és Várkapu-utcák, 217665 koronával.

Betonból készülének: az Ezredévi-emplétkér ref. templom előtti része, Szent János-utca alsó része, Csengery, Fűzes, Kórház, Kálvária-utcák, a Nagypiac-tér, Hármass-utca, Nyárfa, Baros-utca, a Nagypiac-tér Váralja felőli része és a Zöldfa-utcától a várig vezető ut, 108,860 koronával.

Az egyes utcákból kikerülő lapos kövekből: Körözs-utca alsó része, Beöthy Odön-utca alsó része, 3970 koronával.

Az összes járdák tehát e szerint 387,446 koronába, a szegélykövek pedig 8962 koronába kerüléne. Az aszfalt-társaság hat évi jótállást vállal.

A polgármester az aszfalt társaság ajánlatát előnyösnek tartja s megragadná a kedvező alkalmat, hogy most a közönség régi jogos kívánságának eleget tegyen a város. Ezek a munkák még ez évben mind elkészüléne. Már a csütörtöki közgyűlés határozhatna a kérdésben s a betonjárdákra a pályázatot kiírná. Éppen azért sürgős a dolog, hogy még ez évben keresztülvihetők legyenek a munkálatok.

Komlóssy József a Főutcáról felszedett ócska aszfaltanyagban nem bizik, az rosz. A hat évi jótállási időt is kevésnek tartja s legalább 10 évi jótállást kíván. Indítványozza, hogy az ócska anyaggal tervezett utcák betonnal való burkolására is írják ki a pályázatot. Akkor látni fogják, hogy melyik előnyösebb.

A tanács elfogta a főmérnök előterjesztését s Komlóssy indítványát mellőzte. A csütörtöki közgyűlés elé terjeszti a javaslatot, azal, hogy a járdák elkészítésére megszavazott és a miniszter által jóváhagyott összegből ezek a munkálatok fedezetet nyernek.

Mint értesülünk, Komlóssy József gazdasági tanácsos írásban külön véleményt ad be a törvényhatósághoz, mert jogtalan beavatkozást lát abban, hogy az egész ügyet a főmérnök tárgyalta, készítette elő s referálta, holott a szervezeti szabályrendelet az utcák rendezését, járdák készítését, a 71. §. szerint, a gazdasági tanácsos ügykörébe utalják.

E kérdésben még csak a véleményét sem kérdezték meg. Szavazatát különben soha nem adná arra, hogy a Főutcán rosznak bizonyult s

Friedländer I. Izsó

angol uri-divat szabó

NAGYVÁRAD, Szent János-utca 14.

Értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre a ruhaszövet különlegességeim megérkeztek és azokból állandóan nagy raktárt tartok. Kívánatra mintákat házhoz küldök

Angol, skót és belföldi különlegességek

Pontos kiszolgálás. — Modern szabás.

Izléses munka.

ezért onnét felszedett ócska aszfaltanyagot a város látszólag olcsón, de mégis drágán megvegye.

Mivel a törvényhatóság igen sok tagja a Főutca mai aszfaltját is rosznak tartja, előreláthatólag a közgyűlésen nem oly simán megy, (ha megy) keresztül a tanács javaslata.

Hajózható-e a Sebes-Körös?

Mozgalom Erdélyben.

A földmivelésügyi miniszter javaslatai közül egyik legfontosabb a vízügyekre vonatkozó javaslat, mely megvalósítása esetén az egész ország anyagi jólétére igen hathatós befolyással bír. A javaslatból első és a legelső a Duna-Tisza csatornára vonatkozó rész.

A javaslatban három irány van felvéve a csatorna megépítésére. És pedig Budapest—Szolnok, Budapest—Csongrád és Budapest—Szeged. Mind a három irány igen fontos és mindenkinek meg van a maga jelentősége. Hogy melyik lesz a három közül kiépítve, az még a jövő titka. Nagy mozgalmak fognak megindulni mindenik terv érdekében és amelyeknek nagyobb pártja lesz az országban, az fog felépíttetni.

A három irány közül nemcsak Nagyváradra, vagy Bihar megyére, de az ország délkeleti részére mindenesetre legfontosabb a Budapest—Csongrád csatorna irány. Ennek az iránynak nagy fontosságáról sokat lehet írni. A csatorna fontosságát belátva Pekaovits Imre megyebizottsági tag, ki tegnap beadványt intézett a megyéhez.

A beadványban kifejti, hogy a Budapest—Csongrád csatorna-irány megvalósítása természetes folyamata lenne a Körös hajózhatóvá tételének. A Hármaskörös ugyanis Csongrád közelében ömlik a Tiszába, tehát a csatornának itt való megnyitása lehetségessé tenné, hogy a Körös hajóforgalmát nem csupán a Tiszára, de közvetlen az ország fővárosába, illetőleg a Dunára is kibozná. Ez óriási jelentőségű volna a Hármaskörös mentén lévő városok, községek és termőföldekre.

A folyók hajózhatóvá tételére vonatkozó törvényjavaslatban a Körös is fel van véve. A Hármaskörösről már meg is kezdtek az erre vonatkozó előmunkálatokat. Bökényinél már elkészítették a hajózási kamara zsilipet s így a Körös Békés-Szent-Andrástól lefele az év folyamán hajózható is lesz. A javaslat értelmében a Körös hajózhatóvá tétele csak Körös-Ladányig lesz megvalósítva.

A javaslat eme utolsó része ha megvalósulna nagy veszteséget jelentene ugy Bihar megyére, mint különösen Nagyváradra. A forgalom ugyanis Békésre összpontosulna s így Nagyváradot kikerülné, ami fejlődés szempontjából ha nem is a visszaesést, de mindenesetre a stagnálást jelentené, amit föltétlenül meg kell akadályozni.

A vizek tanulmányozása alkalmával — a beadvány szerint — a Sebes-Körös nagyon kedvező eredményt mutatott a hajózhatóvá tételre és a javaslat szerint csak Körös-Ladány-

tól lesz azzá téve. Ettől az állomástól Nagyváradig terjedő Körös része hajózhatóvá tétele hét millió koronába kerülne. Ez első pillanatra igen nagy összegnek tűnik fel, azonban azonnal elenyészően kevés lesz ha tekintetbe vesszük, hogy ezáltal rövid idő múlva tiszteres gazdasági és kereskedelmi fejlődést ér el az országnak eme része.

Bihar megyére különösen nagy horderejű a Sebes-Körösnek Nagyváradig való hajózhatóvá tétele. Ennek bizonyítására felsorolja Pekaovits a megye nagy faszállításait, bányatermeléseit, melyek jelenleg pangásban vannak csupán csak azért, mert a termelők nem tudták elszállítani az anyagot s így csak Bihar megye szükségleteinek kielégítésére szorítkoznak, holott megfelelő forgalmi eszközök útján a bihari termelések jelentős szerepet játszanának még a külföldi piacon is.

Mind ezek felemlítése után Pekaovits javasolja a megye törvényhatósága előtt, hogy első sorban a Budapest—Csongrád csatorna megvalósítása, másodsorban pedig a Sebes-Körösnek Nagyváradig való hajózhatóvá tétele végett a vármegye indítson nagy mozgalmat s ebbe vonja bele a szomszédos vármegyék közönségét is. Indítványozza, hogy egy több száz tagból álló küldöttség élén Glac Antal főispán menjen fel a földmivelésügyi miniszterhez s Darányinak emlékiratot nyújtson át. Továbbá az országház tagjait világosítsák fel az ügy nagy fontosságáról és a maguk részére nyerjék meg.

Az igen fontos javaslattal az e hóban tartandó megyei közgyűlés fog foglalkozni.

Ady iskolájából.

Nem régen a Szigligeti Társaság egy ünnepélyén akarták beadni azt a tódítást, hogy Ady nagy költő, oly nagy, hogy Petőfi mellé lehet állítani. Ezt akkor senki sem hitte; ma azonban kezünkbe akadt egy a fenti két vers, Ady stílusában melyeket Adynak egy lelkes követője írt. A két vers annak a tanúsága, hogy Ady csakugyan nagy költő mert ime, már isk. lája van, mint Szomérónak. A különbség csak az, hogy ezuttal a tanítvány külömb volt mesterénél. Kaján Tóny ur verseiben megvan összetömörítve mindaz, amit Ady hívei Ady u. n. költészetében ugy csodálnak, és pedig, ha lehetségessé, még fokozva. Akik tehát Adynak tömjéneznek, fokozott tömjénezéssel fogják fogadni Kaján Tóny verseit is.

Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a Kaján Tóny; álnév. A szerző halad a divattal és dühös adizta, de a nevével Ady-féle versek alá kiírni mégis restelli, Ennyit a történelmi igazság mert megéörténhetik, hogy legközelebb a Szigligeti Társaságban valaki Adyn kívül — egész joggal — Kajánnot is Petőfi mellé fogja állítani.

És most hadd jöjjenek az adista költészet diszpeldányai. Nyelvek és fülek, esend, figyelem!

Világdöntés.

Piros-pozsgás avultság dögszagán
Emelygő lelkem undor oceanja
Hullámai az ég felé taszítják
Szent és bitor, botor bibor kagylókuak
Dal-gyöngyeit,
Átkozva áldott pipogya titoknak
Magasztos, aljas könnyeit.

Mint a virágzó trágya-bánya
Leviathánján hempergő lidérc,

Rejtelmesen fuldokló kacajjal
Halált sir némán dörgő szikladombon,
Pirosló hajnalon:
Nyugat szent rothatagja ihletett meg
S kitör belőlem a szent ősmajom.

Sápadtan égve,
Ár.olygó rohamba,
Zokogva, fulva, hullva önmagamba,
Vergődve, törve, sujtva, gyujtva
Sámson erőm számár állkapcsát
Kórbetegen, hanyatló oszlopodnak
Roncsára diadalmi lobogóul
Tüzöm ki, dög mult! — S e szent égi láng
Hirdesse nyomorult fenségesen:
Viharvulkánba vész egy vén világ!

Hazám.

Szent becstelenség büszke bélyege
Vidámul zordon halott homiokon,
Fagylángolón, némán kiált
Izomba ibolya mezők
Bösz, bágyadt csorda-haramia:
Ha-ha! Holla-ha! Cia ira!

Ha-ha! Holla-ha!
Huhogj halálmadár!
A kérdőzésnek babérberkei
Oda már! Oda már!
Csontvázkezek puhány nyirokja
Mázolja végig
A bájló, poshadt, utálatos, édes,
Elősdit hősi, fennkölt, bamba régít.

Bamba! Bamba!
Orditom én magamba!
Halkan, miként az éjféli, s hangosan,
Miként a duló, keshedt napsugár
Egetverő fényharsogása.
Halj meg szegény, nagy, nyomorult hazám,
Hogy újra ébredj fenséges hazám
Kéjkonos, lomha, szent, bösz ujhodása!

Kaján Tóny.

UJDONSÁGOK.

Prohászka Pünkösdi elmélkedése.

„És mikor elérkeztek a pünkösdi napjai...
lön hirtelen az égből mint egy sebesen jövő szélnek zugása s betöltte az egész házat, ahol ülnek vala.” (Ap. Cs. 2. 1.)

a) Mikor végre, hosszú vártatva pünkösdi lett. Ah, a várakozó sziveknek a tiz nap egy kis örökkévalóság! Sinai hegyen e napon kötötte meg egykor Isten népével a szövetséget; ez tehát a megfélemlítő törvénynek ünnepe volt, melyen inkább a szigor, a szolgaság érzett meg, mit a szeretet s a szabadság. Sinai alatt ébredt a nép a fölséges Isten uralmának öntudatára. Nyakas volt s azért a törvény iga lett nyakában. Most azonban más pünkösdi lett: szeretet, bensőség, lelkesülés, öröm tölti el a sziveket. A lélek a Szentlélekkel szeretetben egyesül; tud hevülni s olvadni; tud áradni s vértanuvá lenni. Ó pünkösdi pünkösdi; édes, lelkes születésnapja a készségnek, erkölcsiségnek, szeretetnek! — Te vagy lelkem ünnepe.

b) „Mint egy sebesen jövő szélnek zugása.” Zugva jött le az égből az élet lelke... zúgott, figyelmeztetett, ébresztett csöndített; ez volt a pünkösdi harangszava! Átjárt zeget zugot

Uj üzlet!

Waldmann Ernő

Rákóczi-ut Szent István Palota.
Az utazói idényre, bőröndök, kiegészítők, uti kosarak, utazói kellekek, női ridikülés öv különlegességek nagyválasztékban megérkeztek.

Uj üzlet!

megrendített farizeusi házakat és római praetoriumot; különösen pedig átjárta azt a zárt ligetet, az apostoli lelkek gyülekezetét; megmozgatott benne minden ágat-bogat, minden lombot és levelet, fölpattantott minden rügyet, fölébresszett minden energiát; lelkiséget, szabadságot lehel s kimelegítette s kitágította a belső világot; ez az ő világa, az öntudat, az érzések, a motívumok világa. Külsőre csak az általános s közös viszonyok rendezésében s intézmények alkotásában nyilvánul. Mily mély s nagy ezzel szemben a belső világ! Akarjunk jól nemesen, erényesen, szépen, fölsőlegesen tiszteletteljesen, tisztán szemérmesen, fegyvelmezeten, türelmesen, bátran, kitartóan, alázatosan, előzékenyen, ájtatosan, örvendezve s bizva; ez a mi világunk.

c) *»Betölté az egész házat«* . . . Ez az egyház; ide vonzódott a Lélek. Mint ahogy Noe galambja nem dögre, tuskóra, romra, hanem a bárkára szállt le: úgy a Szentlélek az egyházra; ez is bárka a vízözönben. — Leszállt a galamb Krisztusra is, az Isten szerelmes fiára, kereszteselésében; most pedig hiveinek gyülekezetére, a tüllel kereszteselt, apostoli egyházra száll. Szállhat ide bátran; minden lélek várva várja; nem magányos fa, hanem egész erdő hívogatja tavaszi pompában. Leszáll ő száraz ágra is, bűnös lelkekre, hogy szárnya csattogásával fölébressze őket; leszáll magányos fákra, az ő-szövetség szentjeire; de fészket csak erdőben, az lelkek közösségében rak, ott van otthon, ott bug, szeret és költ. Örülünk az egyház e galambjainak, ez édes vendégnek, »dulcis hospes animae«, lelkünk édes vendége.

* A pünkösöd a templomokban: Ma, pünkösöd első napján a székesegyházban az ünnepélyes nagymisén Fetser Antal segédpüspök pontifikál, a szentbeszédet Gabriely Lajos kánonok tartja. Ünnep másodnapján Fetser püspök Biharpüspökibe megy bérálni.

Az olaszii plébánia-templomban első nap — a székesegyházi ünnep miatt — csak szentmise lesz, másodnap Imrik S. Zoltán plébános tartja a szentmisét és prédikációt.

A Szent László templomban első nap úgy a szentmisét, mint prédikációt dr. Vucskics Gyula plébános tartja, az ünnep másodnapján Gálffy Sándor káplán prédikál.

Várad-Velencén Halász Gyula plébános tartja a szentmisét és prédikációt, másodnap filájában Fugyi-Vásárhelyre megy, hol egyuttal első áldozás is lesz.

* Az első szakosztály ülése a megyén Bihar megye első szakosztálya e hó 13-án fogja megtartani ülését. A szakosztálynak gróf Tisza István az elnöke s a bizottság a nyári közgyűlés tárgysorozatának legfontosabb tárgyait fogja előkészíteni.

* A pápa a párbajjellenes kongresszusához. A nemzetközi párbajjellenes kongresszus tanácskozásainak harmadik napján Dessewffy Arisztid elnök, délelőtt 9 óra után az ülést megnyitván, mindenekelőtt bemutatta az újabban érkezett táviratokat, elsősorban *Mery Del Val* hibornok államtitkár táviratát, melyben a pápa köszönetét fejezi ki a kongresszus üdvözléséért. A pápa élénk elégtétellel fogadja a párbajjellenes liga működését, mert a párbaj úgy a kereszténység, mint a civilizáció elveivel ellentétes; áldását küldi a kongresszus működésére. Ezután a napirend megváltoztatásával a 10. pontot tárgyalták. A II. nemzetközi párbajjellenes kongresszus helyének és idejének meghatározása a *Firspolti* marchese indítványára e pont e pont elintézését a Budapesten

megalakítandó végrehajtó bizottságra bízták. Majd együttesen tárgyalták a napirend 6. és 7. pontját. 6. A párbaj megszüntetését célzó törvényes intézkedések kérdése. 7. Bizottság kiküldése a párbaj megszüntetését célzó törvényjavaslat tanulmányozására és a javaslat szerkesztésére; az összes nemzetek párbajjellenes szövetségei egyidejű és egyöntetű akciójának megállapítása, hogy az ügynek megnyerjék az államfőket, a kormányokat, a parlamenteket és hogy e törvény minden kulturnemzet büntető-kodexében helyet foglaljon.

A 6. és a 7. pont előadója Dessewffy Arisztid lévén, az elnöklést Du Bourg alelnök, a francia liga tagja vette át és mielőtt az előadónak átadná a szót, bemutatta XIII. Alfonz spanyol királynak meglehangú köszönő sürgönyét. Bouraon herceg 6000 koronát adott át Budapest polgármesterének a város szegényei között való kiosztás céljából.

* Bihar megye a debreceni egyetemért. Megirtuk tegnap, hogy a debreceni egyetemért megindult mozgalom intézősége kérelemmel járult Bihar megye főispánjához, alispánjához és Nagyvárad polgármesteréhez. A főispán tegnap intézkedett is a kérelemre. Ennek folytán az alispán ugyancsak a tegnapi napon megtette a kellő intézkedéseket. Az alispán telefon útján felhívta a derecskei, érmihályfalvai, székelyhídi, margitai, nagyszalontai, berettyóújfalui, mezőkeresztesi és csétfai járások főszolgabíróit, hogy rövid uton értesítsék a járásuk területén lakó megyebizottsági tagokat, hogy a debreceni mozgalomhoz Bihar megye is hozzájárul és ha bizottsági tagok hajlandók csatlakozni e mozgalomhoz és részt akarnak venni egy küldöttségben, mely a miniszterhez fog felmenni, úgy ebből szándékukat jelentsék be június 10-ig az alispánnál.

* Választások a városnál. A megüresedett rendőrbiztosi állást a csütörtöki közgyűlésen tölti be Nagyvárad városa. Tegnap járt le a pályázati határidő s a másodosztályú rendőrbiztosi, valamint az esetleg megüresedő irnoki állásra négy-négy pályázat érkezett ke. A rendőrbiztosi állásra pályáztak: Czeglédy István ügyvédjelölt, tb. rendőrbiztos, Zilahy Antal tb. rendőrbiztos, Zajos Zoltán tasnádi takarékpénztári tisztviselő és Urbán Mihály igazolványos huszár altiszt. Az esetleg megüresedő irnoki állásra pályáztak: Mayoressák Ferenc, Vadász József, Magyary Ferenc és Akhadesz István, akik mind a négyen a város szolgálatában vannak jelenleg. A rendőrbiztosi állás betöltésénél csak két pályázó közül tömörülnek a városatyák. Czeglédy István magasabb kvalifikációja, jogvégtettsége nagy előny, míg Zilahy Antal eddigi működésével mint helyettes rendőrbiztos megmutatta, hogy megfelelően betöltené helyét mint rendőrbiztos. Az irnoki állásra, ha Zilahy biztossá választása folytán az állás megüresedik, Mayercsik Ferencnek van legtöbb kilátása. Már évek óta buzgó munkásságot fejt ki a főügyészi irodában s megválasztása előnyére válnék a városnak.

* A tanács az orfeumok mellett. A nyilvános mulatságokról alkotott szabályrendeletet a belügyminiszter tudvalevőleg azzal küldötte vissza Nagyvárad városának, hogy nem hagyja jóvá, csak az esetben, ha egy szakaszt iktat bele a város, amely szerint a szini szezon megkezdése előtt 14 nappal s a szini szezon tartalma alatt cirkusz, orfeum s más hasonló előadásokra nem adhat engedélyt a vá-

ros. Ezzel a miniszter a szinügyet akarja biztosítani, nehogy mincénféle látványosságok annak bevételeit csökkentsék s prosperálását veszélyeztessék. A szabályzatban eredetileg ez a megszorítás benne is volt, de bizony magánérdekből meglepetésszerűen lett törölve. A városi tanács akkor ellenezte is ennek törölését, azonban azóta sok minden megváltozott. Ennek lehet tudni, hogy a városi tanács most nem a miniszter által kívánt módosítást terjeszti a csütörtöki közgyűlés elé, hanem javasolja, hogy a törvényhatóság újabb felterjesztést intézzen a belügyminiszterhez a szabályrendelet változatlan jóváhagyása iránt.

* A csütörtöki közgyűlés előkészítése. Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány tegnap készítette elő a csütörtöki városi közgyűlés elé kerülő ügyeket. A tizenharmadik gyűléstér szűkségességének vélelmezésére javasolja és pedig a Szent-János-utcai lakosok kérelmének figyelembe vételével. Az utca lakosai tudvalevőleg *Csanády Kálmán* okl. gyógyszerésznek kérték a patika-jog megadását — A villamosmű fejlesztésére, különösen a fogyasztás növekedése folytán szükséges vezeték-kikövitésekre 100,000 korona befektetését kéri a tanács a közgyűléstől. — A várad-velencei közbirtokosság egy női mezőgazdasági iskola és kertészeti iskola felállítására 10 hold városi földet kért, az iskola egyéb berendezését és fentartását a földművelési miniszter látná el. Az iskola felállításáért a közgyűlés írjon fel a miniszterhez.

* Egy amerikai magyar hagyatéka. Bihar megyének Nagy-Léta községéből másfél évvel ezelőtt többed magával Amerikába vándorolt ki Vida Miklós. Az idegenben azonnal kapott munkát es annyira megtudta magát kedveltetni, hogy a nagy pénzválság idején, amikor tudvalevőleg a gyárak szüneteltek, őt alkalmazásban hagyták. Ohio államban Lorainban volt egy gyárban alkalmazva. Ez évi április 16-án a gyárnak egy emelvényéről oly szerencsétlenül esett le, hogy nyakát szegte. A hatóság azonnal fogatosította a hagyatéki eljárás megindítását. A munkás vagyona vajmi kevés volt. Tíz dollár képezte minden készpénzt, ellenben a különböző munkásbiztosító intézetektől több száz dollár járandósága volt. A hagyatékot az ottani bíróság osztotta szét. Eszerint az elhunytnak négy gyermeke egyenként 100—100 dollárt kapott. Erdekes, hogy az amerikai bíróság a hagyatékból az elhunyt feleségének 2575 koronát szabott meg, míg a kiskorúak pénzét az árvaszékhez utalta olyan kötelezettséggel, hogy a pénz a gyermekek nagykorosulásáig kamatoztatandó. A magyar gyámhatósági törvények értelmében az anya élvezheti a kiskorúak vagyonának jövedelmét és ezzel igen sokszor visszaélések is történnek. Ez azonban az amerikai törvény értelmében ki van zárva, mert az anya annyit kap a hagyatékból amennyiből a gyermekeit eltarthatja. Erdekes, hogy az ügyről az amerikai hatóságtól magyar nyelvű értesítés jött. Ebből megállapítható az is, hogy az egész ügyvédi stb. eljárás 6 dollárba került, ami minálunk belekerült volna 80—100 koronába.

* Nem hagyta jóvá a miniszter. Weisz Károly szabó iparos már évek óta

Aki olcsó és elegáns ruhát akar viselni az keresse fel

GELBERT MÓR uriszabó szalonját

Kapucinus-utca 5. szám. I. emelet. Justh-palota.

Hol megérkeztek készpénzzel vásárolt angol és hazai divatkelmék, melyekből mivel olcsón sikerült bevásárolnom már 22 forinttól kezdve készítek elsőrendű ruhákat mérték szerint, elsőrendű kivitelben. A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Divatos munka. Elsőrendű szabás. Vidéki meghívásra szívesen jövök.

Gelbert Mór uriszabó.

22. 2 százalékos árengedménnyel készíti a városi szolgák és rendőrlégénység ruházatát Nagyvárad városának. A változott viszonyok s a megdrágult munkabérek folytán a város törvényhatósága méltányosságából az árengedményt 10 és fél százalékra szállította le. A belügyminiszter azonban, a város anyagi érdekeinek megóvása céljából a közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá, hanem feloldotta.

* **Eljegyzés.** *Schulz Antal*, a nagyvárad Szent László-nyomda bérlője, pünkösdi másodnapján tartja eljegyzését *Oláh Rózával*, *Oláh Károly* vadászerdei községi jegyző kedves és szeretetreméltó nővérével.

* **12000 korona államszegély.** Nagyvárad városa az 1906. évben 10 új tanítói állást szervezett a községi iskoláknál s ezzel egyidejűleg kérte a közoktatási minisztert, hogy 1200 korona államszegélyt adjon az iskolák építésére. A miniszter a kérelmet ilyen alakban nem teljesítette, azonban a tíz tanítói állás ellátására évi 12000 korona államszegélyt engedélyezett. Ez nagyot könnyít a város terhére, mert ezzel a 12000 koronával kevesebbet kell az iskolák személyzeti ellátására évenként kiadni s ezen összeget az iskolák épületeinek kibővítésére fordíthatja.

* **Elfogott házitolvaj.** *Lichtmann József* Pável-utcai lakos az utóbbi időben betegeskedvén családja Major Máriát fogadta mellé ápolóul. Mióta az ápolónő ott van gyakran el-el tűnt *Lichtmann* pénzéből 10—20 sőt 100 kor. is. A gyanu elsősorban is az ápolónőre irányult, aki azonban úgy viselte magát, hogy a gyanúsítást nem merték határozottan is megmondani. Tegnap Major Mária vakációt kapott s addig míg távol volt ruháit átkutatták. A ruhák között sok fűszerneműt és egy 1270 koronáról szóló betéti könyvet is találtak. Az ápolónőt letartóztatta a rendőrség. Major azt mondja, hogy ő nem lopott pénzt s a hiányzó összeget hajlandó is megtéríteni.

* **Circus Schmiéd.** Valóban elsőrangú és páratlan művészi attrakciókban gazdag circus vonzza esténként pompás előadásaival a közönséget hatalmas: minden igényt kielégítő kényelmet nyújtó sátor alá. A társulat első rendű műterökből van toborozva, a lovak idomítása a magas iskola valóságos csodája. A fényes műsor remek számai közti szünetet a az aguszatok kacagató, derűs mókái töltik ki. A circus, — amely rövid ideig fog városunkban tartózkodni, — a mai nap folyamán két nagy ünnepi előadást rendez, d. u. 4 és este 8 órakor. A páratlanul érdekes és izgató mutatványok a közönség legnagyobb elismerését vívták ki.

* **Hymen.** *Tóth Miklós* Biharmegyei köz-kórháza ellenőrének bájos és nagyműveltségű leánya *Fuliskát* holnap esküszik hűséget *Ferenczy Károly* hunyadmegyei földbirtokosnak. — *Karácsony Farkas*, a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara szolgája holnap, Pünkösdi hétfőjén délután 4 órakor tartja esküvőjét *Reisz Henrik* várad-velencei polgár kedves leányával, *Zsófikával*.

* **Miniszeri jutalmak az ipariskolában.** A helybeli iparos-tanonc iskolának jó hírre van a miniszteriumban is, ezt bizonyít az, hogy az idén ismét 2 tanulója részesül az államtól jutalomban. Az egyik jutalom 100, a másik 50 koronás. E jutalmak átadása jun. hó 10-én d. u. 6 órakor fog megtörténni, amikor is az iparos tanonciskola ifjúsági egyesülete ünnepélyt rendez. Az ünnepély tárgysorozata:

Hymnus az ifjúsági énekkortól. Megnyitó. Jutalmak átadása. Egy tanuló köszönete a jutalmazottak nevében. *Uránia* előadás a 67-iki ki-egyezésről. Berekesztés. Szózat. A t. mester urakat és szülőket, valamint az ügy iránt érdeklődőket ez uton hívja meg a vezetőség. Az ünnepély helye: Közs. polg. fiúisk., II. emelet

* **Ünnepi előadások az Edisonban és Bazar kertben.** Pünkösdi két ünnepnapján szenzációs, gyönyörű műsorról tart előadásokat az Edison mozgófénykép színház ma és holnap délután 3 órától este 9-ig, a kényelmes, kitűnően szellőztetett nőtérre rendez egész helyárrakkal. Félhelyárakat csak úgy mint eddig, katonák és gyermekek fizetnek a délutáni előadásokon is. A Bazar kertben este 9 órakor kezdődik a nagyérdemű előadás. Az új ünnepi műsort, amely fanasztikus látványosságokon, megrázó drámai képeken kívül kacagtató bohózatok gazdag szorozata külön is ajánljuk a közönség figyelmébe.

* **Bejtélyes kutak.** Sarkad községben már hetek óta különös megfigyelései vannak az embereknek. Ugyanis a községben lévő összes kutakból állandóan tűnik a víz sőt vannak kutak, melyekből már teljesen eltűnt a víz. Ez igen különös jelenség, mer a községben még az 1904. évi nagy szárazság alkalmával nem fogyott ki a kutakból a víz. A víz pusztulásáról most az előjáróság is hivatalos tudomást szerzett s az esetről jelentést tett az alispáni hivatalnak, a lakosság meg van rémülve, mert attól tart, hogy egy napon egyáltalán nem lesz víze a községnek. Az előjáróság most kéri az alispánt, hogy a kutakat kulturmérnökség útján vizsgáltsa meg a gondoskodjék róla, hogyha szükségét látja, hogy a községben ártézi kutat készítsenek.

* **A Pannonia-kávéházban** ma, pünkösdi vasárnap és a következő napokon *dombóvári Babáry Józsa* 12 tagú híres fővárosi zenekarával zeneestélyt tart.

* **Kerti mozgófénykép előadások ingylen.** A kert-utcai »Nemzeti-szálloda« nagy kerthelyiségében esténként mozgófénykép előadásokat tartanak — igen szép, naponként változó műsorról teljesen díjtalanul. Tekintve, hogy az előadások nemcsak szórakoztatók mulatságosak, hanem tanulságosok is, érthető, hogy a kert rendezésén zsufozásig megteljen. Állandóan frissen csapolt kőbányai sörről, tisztán kezelt borokról, kitűnő magyar konyháról, jó cigányról és pontos kiszolgálásról az előnyösen ismert vendéglős gondoskodik.

* **Legujabb látványosság.** Nagyváradon a városháza közvetlen közelében lévő *Körösparti Komló-kert vendéglő*, amely teljesen újonnan átalakítva megnyitott. A vendéglő csaknem egyetlen a maga nemében. A Körös partján van, por, meleg nincs, de van 10 komló lugas (kedvezőtlen idő esetén tágas, fedett helyiségek) tündéres kivilágítás, kitűnő borok, kőbányai csapolt sör, jó magyar konyha. — A vendéglős *Bors János*, — ki régi jó ismerőse a nagyvárad közönségnek, — ezeken felül még elsőrangú cigányzenével és katonazene, automatával is mulatolja a közönséget.

* **Értesítés.** Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy pünkösdi vasárnapjától kezdve naponta gyönyörű, kitűnő hegyi levegőjű kerthelyiségben az *Apolló villamos-színház* rendez mozgófényképes előadásokat, naponta változatos műsorról *Varga Stefi* kiváló zenekara közreműködése mellett *belépő-díj nélkül*. Elsőrendű magyar konyha. Frissen csapolt *Dréher-sör*, saját ter-

mésű, tisztán kezelt borok, Rendés árak. Számos látogatást kérve maradtam kiváló tisztelettel *Fülöp István*, az Európa-szálloda tulajdonosa.

x **MOLNAR M.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

x **Legdivatosabb nemes és ssalma kalapok három koronától kezdve REICHARD** áruházában kaphatók.

Közveszélyes nyomorék.

Tegnap este nagy botrányt idézett elő az Akadémia-utcán egy 30 éves jobb sorsra érdemes fiatal ember. A botránynak a rendőrség beavatkozása vetett véget, miből kifolyólag a fiatal embert letartóztatták.

Az esetről a következőket adjuk:

Márkus Sándor 30 éves foglalkozás nélküli egyén középiskolának elvégzése után atyjától, aki egy jómódu iparos Nagyváradon, 30,000 koronát kapott, hogy vagy folytassa tanulmányait, vagy pedig kereskedelmi pályára lépjen. A fiatal ember a harminc ezreessel a fővárosba ment, ahol kicsapongó életet élt s a csinos vagyont pár év alatt elverte. Teljesen lerongyolódva, mint egy koldus tért haza a szülei hához.

A züllésnek indult fiut szülei pártfogásukba vették annál is inkább, mert azt ígérte, hogy a javulás útjára fog térni.

A szülők hittek s újabb pénzt adtak neki. A tékozló fiu szerepét játszó *Márkus Sándort* a csábosan zizegő bankjegyek ismét hatalmukba kerítették.

A fiu megint elhagyta a szülei házat s a főváros pénz és test emésztő szipolyának dobt oda magát.

Az újabb pénz is elpusztult s a fiu ismét visszatért Nagyváradra. A szülők most is visszafogadták, azonban több pénzt nem voltak hajlandók adni. A fiu egy ideig úgy látszott, hogy beletörődik sorsába azonban tegnap egyszerre megváltozott. Követelőleg lépett fel s mindenáron pénzt akart kicsikarni szüleitől, akik ezt megtagadták.

Este amikor el akart menni hazulról a fiu megint megkísérelte a pénzkérését. Erről most már hallani sem akartak a szülők, mire a fiu, aki egyik lábára nyomorék és mankó segítségével tud csak járni, a mankót szüleire fogta s a lakásból és az udvarból is kizárta őket.

Az udvarban lakókat leütéssel fenyegette a fiu s a mankóval kezében az utcaajtóba állott és várta míg szülei bejönnek. Az esetről jelentést tett a fiu édesatyja a rendőrségen és kérte, hogy lépjenek közbe. A rendőrségről *Kovács István* rendőr ment ki a helyszínre, a hova épen idejében érkezett. A fiu már ekkorra végig verte a lakók összes ablakait s mindenkit leütéssel fenyegetett, aki hozzá mer nyulni.

A rendőr felszólította *Márkust*, hogy tegye le botját, mire az ellenkezett s a rendőrré támadt. A rendőr erre lefegyverezte a dühöngő

Nádor és Groszfeld cipőgyárát

Bejárat Torna-utca 5. Nagypiac-tér (Wégner-házba) helyezte át. Helybeli és vidéki telefon 63. 214

embert s bekísérte a rendőrségre, ahol lezárták.

IRODALOM.

A német nőkben ...

A német nőkben kevés báj van,
Mindegyik egy-egy hosszú báb,
Közömbös, bágyadt, csöndes szívvel
Járkálók közöttük tovább.

A német nők közt egy kis formás
Magyar asszonyra gondolok,
És szívem mindjárt nem közömbös,
De táncol, ujong és lobog ...

Endrődi Sándor.

A magyar nagybirtokról Dr Kráger Aladárnak ily cím alatt a Kath.ikus Szemlében közzé tett tanulmánya önálló füzetben is megjelent, kapható a könyvkereskedésekben és a szerzőnél. Ara 1 korona.

TANÜGY.

Vizsgálatok a főreáliskolában. Junius 7—13. hittan vizsgálatok. Ugyanaz nap, d. u. 5 órákor tornaverseny. 15. évi magánvizsgálatok. (Ugyanakkor lesznek megtartva a rendkívüli tárgyak. 16-án I. a) oszt. természetrajz, számtan, geometria, III. oszt. természettan, számtan, geometria. V. oszt. magyar, német, történelem, VII. oszt. magyar, német, francia. 17-én. I. b) oszt. magyar, német, földrajz. II. b) oszt. természetrajz, számtan, geometria. IV. oszt. természettan, meniségstan, geometria, VI. oszt. magyar, francia, német. 19-én II. a) oszt. magyar, német, földrajz. III. oszt. magyar, német, történelem. V. oszt. természetrajz, vegytan. VII. physika, meniségstan, ábr. geom. 20-án I. a) oszt. magyar, német, földrajz. I. b) oszt. természetrajz, meniségstan, geom. IV. oszt. magyar, történelem. VI. oszt. meniségstan, ábr. geom. 22-én II. a) oszt. természetrajz, számtan, geom., III. oszt. francia, földrajz, V. oszt. francia, meniségstan, VII. oszt. történelem, vegytan. 23-án II. b) oszt. magyar, német, földrajz, IV. oszt. történelem, természetrajz, vegytan. — A t. szülőket és a tanügy nemes barátait e vizsgálatokra meghívja az igazgatóság.

Vizsgálatok a nagyváradujvárosi róm. kath. elemi fiúiskolában az 1907—908. tanévi vizsgálatok sorrendje: junius hó 11-én reggel 8 órától 10 óráig I. osztály, junius hó 11-én reggel 10—12-ig II. osztály, junius hó 12-én reggel fél 9-től 12-ig III. osztály, junius hó 13-án reggel fél 9-től 12-ig IV. osztály. A trnnavizsgálat — szép idő esetén — 1908. junius hó 10-én szerdán délután tartatnak meg. A magánvizsgálatok ezen napokon d. u. tartatnak meg. Nagyváradujváros, 1908. jun. 6. Az igazgatóság.

Vizsgálatok a Tisza Kálmán téri községi leányiskolában. Jun. 15-én reggel 7 órától 10-ig az első a) és b) osztályokban.

15-én reggel 10 órától 12 óráig a II. a) és b) osztályokban. 16-án reggel 8 órától a III. a) és b) osztályokban. 17-én reggel 8 órától a IV. a) és b) osztályokban. A- > a) < osztályokban vizsgálati elők dr. Döry Ferenc iskolaszéki al-elnök, a > b) < osztályokban pedig alulírott lesz. Mely vizsgálatokra van szerencsém a bizottsági tag urakat, a t. szülőket és a tanügybarátokat tisztelettel meghívni. Nagyvárad, 1908. évi május hó 31-én. Stark Gyula, vizsg. biz. elnök.

TÁVIRATOK.

Rauch báró Bécsben.

Bécs, június 6. Rauch báró ma a királynál kihallgatáson volt. A kihallgatás után a bán kijelentette, hogy a királynak folyóügyekről referált. Szó sem lehet arról, hogy ő Wekerlével összetűzött volna s e miatt mennie kellene. A helyzete nem olyan válságos, mint azt feltűntetik. Egy másik értesítés szerint a bán állása csak őszig biztos.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, jun. 6. A függetlenségi párt e hó 10-én délután 5 órákor értekezlet fog tartatni. Az értekezleten Apponyi ingyenes népoktatási és Darányi vízi beruházásáról szóló javaslatát fogják tárgyalni.

Az angol királyi pár oroszországi útja.

London, jun. 6. A király, a királyné és Viktória hercegnő ma este 10 órákor elutaztak Oroszországba.

A hadsereg új élelmezése.

Budapest, jun. 6. A hadsereg gyenge élelmezésén már a közeli hónapokban lényeges javítást hoznak be. Az eddigi vacsorálan napokat el fogják törölni. A husnak nagyobb arányban való használatát még ugyan nem hozzák be, de tej turó és sajt, vaj már fel lesz véve a katonák napi éllapján.

Uj oltási mód a tuberkulózis ellen.

Bécs, június 6. Az osztrák orvos kongresszuson Heimann Jenő berlini tanár igen érdekes és nagy jelentőségű előadást tartott legújabb felfedezett szerumáról. A beoltási műtét alapjául a himlő elleni beoltásokat vette. Az eddigi kísérletezések mind igen fényes eredménnyel jártak s ő hiszi, hogy megtalálta a tuberkulózis szerumát. Az új szerumról nagy elismeréssel nyilatkozott a megjelölt orvosi kar.

Egy huszárezred az uralkodó előtt.

Bécs, jun. 6. Ferenc József ő felsége ma délelőtt szemlét tartott a nevével viselő első huszárezred fölött, amely április 27-én indult el állmáshelyéről, Nagy-szebenből és ma érkezett Bécsbe. Az ezred a schönbruni parkban sorakozott rendbe. Steinbergi Pefeni báró ezredes, miután jelentést tett, elvezényelte az ezredet ő fensége előtt, aki lóháton ült. A katonai tisztelegésen részt vett Ferenc Salvator főherceg is.

Az osztrák főiskolák sztrájkja.

Prága, jun. 6. A német és cseh egyetemeken teljes nyugalom uralkodik.

Bécs, jun. 6. Ma délelőtt teljes csend volt az egyetemen. Az egyetem kapuit ma is szigorúan őrzik. Tizenegy óra felé egyetem előtt megkezdődött a tüntető séta. A tegnapi promocióknál nagy felháborooást idézett elő azzal, hogy a bebocsátást kérő diákokat utcai bandának nevezte.

Nagy tüzkatasztrófa Bécsben.

Bécs, jun. 6. Sailler testvéreknek Rosegggasse 28 szám alatt levő gyárában, a pincehelyiségben nagymennyiségű celluloid volt raktáron, amely eddig ismeretlen okból meggyulladt és felrobant. A láng egy pillanat alatt fölcsapott a pincéből az első emeletig, ahol munkások és munkásasszonyok dolgoztak. A munkásnépség menekülni igyekezett, de a kijáróknál elérte őket a láng, a mely nagyobb részüket elpusztította. eddig 17 halott és tiznél több a sebesültek száma az áldozatok többnyire még gyermekkorban lévő fiúk és lányok.

Felmentett gyilkosok.

Zombor, június 6. Az esküdtszék tegnap tárgyalta a Lázár-fiúk bűnyűjét, akik atyjuk szeretőjét, Perlekovits Mátyásné meggyilkolták. Az esküdtszék a Lázár-fiuáat felmentette. A meggyilkolt asszony fivére az ítélet kihirdetése után azt mondta, hogy a Lázár fiukat meg fogja ölni. Ezért a felmentett testvéreket rendőrök kísérték haza lakásukra.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

N. J. Az a cikk csak a törvényjavaslat általános, alapvető dacára vonatkozott s azokat dicsérte meg, amint hogy tényleg az alapelv ritka szerencsés kézzel van megválasztva. A részletekben persze lehet hiány, van is, azonban lehet korrigálni is. Mi is rámutattunk egy-kettőre.

Agárdi István

mázoló és butorfestő

az Emke-palota alatt.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat szép, finom s a legjutányosabb árak mellett elkészíteni, különösen butorfestésekre igen nagy súly fektetek, nemkülönbén épületmunkákra és berendezésekre is.

Ezenkívül nálam hízi szükséglethez kívánandó színekben különféle olajba tört festékek is kaphatók, melyeket annyival is inkább előnyösebb nálam beszerezni, hogy minden további piszkolódás, keverés kikerülésével használni lehet.

A nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását és bizalmát, melyet eddig iráuyomban tanusított, ugy ezután is kiérdemelni óhajtom.

Ugyanítt tisztességes családból származó 1—2 fú tanulóul felvétetik, fizetéssel avagy teljes ellátással. (Lehet vidéki is.)

MULATSÁG.

A nyomdászok táncvigalma.

A nyomdászok ma, pünkösdi vasárnapján este a Sport-téren fényesnek ígérkező nyári mulatságot fognak tartani. A mulatság iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, amiből az est jó sikerére lehet következtetni. A rendezőség különben azon tárazdik, hogy a nyári táncmulatság minden tekintetben kielégítő legyen a megjelenő vendégekre. A forró nyári napok után a hűs zöldben csak kellemesen tölthetik el a vendégek az időt. (Ezt, hogy meglesz, a rendezőség is garantálja. Szedő, aki rendező.) A mulatság tombolóval lesz egybekötve, melynél minden második szám nyer. A zenét a 37. gyalogezred zenekara szolgáltatja, melynek hangjainál a nyomdászok be fogják bizonyítani, hogy legények ők nemcsak a szedőszekrény mellett, hanem a táncban is. A tiszta jövedelmet a létesítendő Nyomdász Szanatórium javára fordítják. A mulatság rossz idő esetén is meg lesz tartva a *Sport pavillonban*. A belépőjegyek árai: család-jegy 3 kor., személy-jegy 1 kor. 50 fillér.

Igazságszolgáltatás.

Agyonszurkált ember.

A szenvedélynek, az indulatoknak, a márnak az emberi lélek fölötti gyilkos, fojtó uralmát s a »teremtés koronájának« az alkohol okozta állati sorba való beszülyedését, szomorúan igaz, fájdalmasan, megdöbbentően reális vonásokkal markáns színekkel festette a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága előtt a tegnapi nap folyamán lezajlott tárgyalás. Két elvakult, a pálinka gőzétől izzó, lázasagyú állapotban vad örült mámorában megtámadott egy ártatlan, mítsem sejtő, békésen arra haladó embert s minden barbárizmust, brutalitást és állataiságot megszügyenítő módon tompa, életlen késekkel összemarcangolták s valósággal tobzódtak párolgó meleg vérében.

Alsópotyin község békés lakóit a múlt év november havának egy zimankós, szürke délutánján rémes jajveszékélés velőt rázó, fájdalmas jankiáltás riasztotta föl. Mikor a megrémült emberek az utcára futottak, rémes, vér-fagyasztó látvány tárult a szemük elé. Az utca sarábau, sebekkel borítva, patakozó vértől elöntve fetrengett Gavra György ottani gazda, a tehetetlenül vergődő ember mellén pedig vérszomjas kannibálként térdeltek Grúje János és reményteljes fia, György és késekkel, vasvillákkal szurkálták örült dübrohamban a szerencsétlen embert, aki miután kiszabadították hóhérainak a karmai közül, három hónapnál tovább lebegett élet és halál között.

A brutális, minden emberi érzésből kivetkőzött »emberek« fölött tegnap ült törvényt a nagyváradi kir. törvényszék büntető-bírósága. A tárgyalást dr Csulyok Béla elnök vezette. Vámosy Mihály és Petróczy Zoltán szavazóbírák

segédletével. A közzvátat Vattay alügyész képviselte, mellette a sértett képviselőjében dr Buna János ügyvéd szerepelt, a védelem dr Zigre Miklós kezében volt. A vádlottak tagadják a terhükre rótt gaztett elkövetését s részességükkel védekezve nem akarnak semmiről sem tudni. A közzvátló ügyes kereszkérdései és a nagy számban beidézett tapuk vallomása azonban megdöntötte állításait és tarthatatlanná tette védekezésüket. A bizonyítási eljárás befejezése után a perbeszédre került a sor, amelyeknek az elhangzása után a törvényszék Grúje Györgyöt egy évi börtönnel, Grúje János pedig 4 hónapi fogház 10 és 10 korona mellékbüntetés-el sújtotta. Együttal kötelezte őket arra is, hogy sértettnek fájdalomdíj, kárpótlás és költségek fejében 225 koronát egyetemlegesen fizessenek. Az ítélet ellen a védelem nevében dr Zigre föllebbezéssel élt.

Elpáholt bakter.

Az alabárdók és a bakterkürt kiérdemesült kezelői nem valami nagy tiszteletnek örvendenek a mai hiper, vagy ha jobban tetszik ultramodern korban, mikor az éjjeli örök kürtjének az átomzó tulajdosa ma holnap csak a muzeumokban szpiritusban lesz látható, jobban mondva hallható s a piszkafás vén bakterek helyett kitűnő szimatu, pompás rendörkutyák szaglásznak az éjszakának más vagyonát dézsmál gató lovagjai után. Legalább erre vall az a minden tragikomikussága mellett is drámaian végződő kis cselepeté, amely a tavaly télen játszódott B-püspökiben a Popper Herman hegylékimérésében. Egy elbusult kompánia, Mócsi Mihály, Kerekes István, Pásztor Ferenc, Dézsi József, Mócsi Lajos és Nagy András, pusztította jobb ügyhöz méltó kitartással és buzgalommal a butelejtőt s közben szidták az antialkoholizmus vagy mi a fránya megteremtőjét, aki megakarná tiltani a szegény embernek még azt is, hogy kiszáradt torát egy kis hegyaljai-val meglocsolgassa.

Elhatározták tehát közmegegyezéssel (fehér holló a magyarnál) hogy a szeszgyűlölőkkel szemben megalakítják a borisszák egyesületét. Már éppen a díszelnököt akarták kikiáltani, mikor betoppant a rendnek és csendnek két ridog óra a községi bakterek, Nagy András és Habai Gábor személyében, akik éltek a szokásos rőndéri jelszóval. »Oszolj!«

A komoly tárgyalások illetéktelen megzavarását a kompánia nagyra hivatott tagjai nem hagyták megtorlás nélkül s a rendnek tapintatlan óreit úgy »rendreutasították«, hogy a falubeli kutyák csodálkozva tapasztalták, hogy vonításaikra nem válaszol a mélán pengő bakterkürt hetekig. A nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága a tegnapi nap folyamán dr Csulyok Béla elnöke alatt tartott tárgyalásán a bakterverő hősök közül a tettek mezején kiváló érdemeket szerzett Mócsi Mihályt 8 napi, Kerekes Istvánt és Dézsi Józsefet 4-4 napi fogházzal sújtotta, a többi vádlottat fölmentette. Az ítélet jogerős.

Olosó nadrág drága ára. Bajj községben nagyon nagy volt a múlt év őszén a bajl Ritter Ernő. ottani kereskedő üzletéből egy szép reggelre eltűnt nyom és ellenérték hátrahagyása nélkül néhány vég posztó, amit pár nap mulva elváltozott alakban, mint nadrágot láttak viszont Kütz Sándor ottani boltoslegényen. A nadrágot alapos gyanuokok fennforgása miatt lehuzták róla s a további kérdészködésekre a megnadrágtalanított de e helyett

nyaklevesekkel bőkezűen felruházott férliu elmondta, hogy a nadrágot Papp István, kocsis-tól kapta, a ki a gazdájától Rittertől »szerezte«. Az állítás valónak bizonyulván, a nadrágyárosnak fölcsapott kocsis a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága a tegnapi nap folyamán 14 napi fogházzal sújtotta, a hazai ipar téves utakon tévedt pártfogóját, Kütz Sándort azonban balsejtelmé, amely alapos volt, az ismeretlen-ég por- és főleg kir. ügyész és törvényszékmentes vidékére űzte nyaralni, a rá nézve bizonyára kellemetlen, a kir. ügyésztől tervbe vett »hűsölés« elől.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, június 6.

Osztrák hitelrészvény	—	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	—	748.—
Leszámitoló bank	—	—	743.75
Rimamurányi	—	—	561.50
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	692.25
Közuti vasut	—	—	552.—
Városi villamos vasut	—	—	269.—

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, június 6.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. június 6.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	—	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	—	94.50
Magyar nyerevény sorsjegy kölesön	—	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	—	145.—
Osztrák járadék papírban	—	—	97.25
Osztrák járadék ezüstben	—	—	99.—
Osztrák járadék aranyban	—	—	116.50
Osztrák korona járadék	—	—	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	—	689.50
20 frankos (Napoleonder)	—	—	19.09
Német birodalmi márka	—	—	117.62
London vista	—	—	240.—
Páris vista	—	—	95.50
20 márkás arőny	—	—	23.51

Női divat terem.

Neuländer D. Dezső angol és francia női divatterme

Nagy-Körös-utca 3. szám.

Vidéki meghívásra saját költségemen azonnal kiutazom. Legmodernebb szabás és minden időben a legújabb divatlapok.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy nálam készülnek a legkényesebb igényeknek megfelelő zsakat kosztümök, úgy szintén francia toilette a legszebb kivitelben. A nagyrebecsült hölgyközönség szives megrendelését kérve, vagyok kiváló tisztelettel,

REGÉNYCSARNOK.

TÉVÜTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(71)

— Gondolni sem merék e gyászra! Gó Truyn határozottan azt képzelte, hogy a zarándok rultam gyermeke megmentéséhez és bucsuzás-kor, hálájában össze vissza csókoltá kezemet, mintha én lennék a megvesztett Jézus gyermeke. Jól kinevettem, de sítam is mellette és most oly könnyű a szívem, olyan könnyű, — mint azok a veres gyermekjáték-ballonok, melyeket zsinógon kell tartani, nehogy egyenesen az égbe felepipüljenek. De, bácsi, milyen képet vág, örüljön hát velem, bácsikám...

A báróné az órára nézett és csodálkozással konstata, mily megépő dolog, hogy ma még egy ember se jött látogatába.

— Maga nyilván nem ember, bácsi, nem, csak az én kedves, bogaras öreg barátom, — mondá Zinka, lány dallamos nevelésével. Ma különösen kezes, simulékony, enyelgő hangulatban volt. Az öreg ur szemét könnybe lábadtak — szíve vérzett férfias keblében.

— Mi lelt, mi történt? — kiáltá Zinka felugorva.

— Akkor, a bálon, a füzétánc alatt, a kertben voltál-e Sempályval? — hörögte Cécil.

— Igen! — felelé reszketve Zinka.

Sterzl összeresztent, ingadozott, mintha valaki megütötte volna, aztán egész magasságára felegyenesedett és a hirlapot megvetően a lány lábai elé dobta, — neki, az ő pillangójának, napsugarának!

— Olvasd! parancsolá röviden.

Az öreg ur kiakarta ragadni kezéből a lapot, de Cécil erőnek erejével visszatartotta. — Itt gyöngédségre már nincs helyén, — mondá fojtott hangon. — Ez mindent olvashat.

Zinka olvasott. Egyszerre felugrott, rövid, éles sikoltás tört ki a kebléből, — a lap kiesett kezéből.

A dolog velejét még most sem értette, nem tudta, mivel vádoltatik tulajdonképen, csak annyit értett meg, hogy valami ocsmány-ságról, szemtelenségről van szó, — és az ő rá háramlik.

— Cécil! — kiáltá magánkívül, és a nagy szemek szűrő élességgel merültek az övéibe, — Cécil!... aztán mélyen elhalványult, de most setét pirra gyult arcocskájára csapta mindkét kezét.

Sterzl egy perc alatt belátta gyanujának örültségét... szörnyen megbánta, úgy durvaságát, mint vad haragját.

— Zinil bocsáss meg, örült voltam, egészen örült! — kiáltá és karjaiba igyekezett zárni nővérét. De ez eltaszítá magától.

— Hagyj el, ereszd el! — nyögte megtört hangon, — nem bocsájthatok meg. Óh, Cécil, s ha a világ minden ujságában állt volna, hogy hamisan játszottál, — azt hiszed-e, elhitem volna?

Sterzl alázatosan lehajtá fejét.

— Ez mégis más, Zini, — sutogá, — nem mentségül hozom fel, — de mégis, — ez egészen más. Te ezt nem értheted, mert gyermek, egy angyal vagy, én szegény, szegény pillangóm! — És erővel kebiére vonva a foly-

ton erélyesen ellenkezőt, bánatos, sajnálkozó csókokkal borítá szőke haját.

— Miről van szó? — kérde ez alatt a báróné már huszad-zor. Miután még mindig nem kapott feleletet, végre lehajlott, felvette a szőnyegen heverő hirlapot, megpillantá a megjegyzett cikket, elolvastott valamit belőle és rögtön a leánya elleni panaszok egész árjába tört ki, felsorolta minden vétségét gyermekkorától fogva, nagy súlyt fektetve az utóbbi időkben elkövetett bűnökre, végre e szavakkal fejezve be vádbeszédjét:

— Még Cécil carriéréjét is tönkre fogod tenni!

— Csend, anyáml! — parancsoló Sterzl türelmetlenül. — Ki gondol most már carriéremmel — becsületünkre és az ő boldogságára kell gondolnunk. Aztán aggályosan nővéreinek reszkető alakja fölé hajolva, lázasan kezdte unszolni: — Szólj, Zini beszélj el mindent, úgy a hogy történt, körölményesen.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

**GAZDASÁGI
KÖTELEKET,
Kéve köteleket,
zsinórokat, zsinegeket, tor-
naszereket és hinta ágya-
kat minden méretben.**

**Zsákokat
Ponyvákat,
bármely minőségben
legolcsóbban
szállít**

Radó Samu és Tsa
kötélfonó ipartelep

Nagyvárad, Nagyvásár-tér. Telefon 240.

Van szerencsém a n. é. uri közönség szives tudomására hozni, hogy a legdivatosabb angol szöveteim megérkeztek, melyből a legelegánsabb ruhákat kedvező feltételek mellett készítek.

tavaszi idényre

A legjobb kutyakalács volt és marad a Fattinger féle Kutyakalács, mely az összes fajta tápsze-
rek közül a legjobb összetételi és táperejű.
50 kg. 23. — K., 5 kg. bérmentve 3. 20. K.
Fattinger-féle Puppy-Bisquit kölyök kutyák részére. 50 kg. 26. — K., 5 kg. bérmentve 3. 50 K.
Arjegyüket bérmentve küld Fattinger's Patent Hundekuchen und Geflügel-futterfabrik, Wiener-Neustadt. 250-nél több első díj. A Fattinger-féle tápszer állatorvosi ellenőrzés mellett készül.

A szerkesztésért felelős
Dr. VUCSKICS GYULA.

**A NAGYVÁRADI FÜRDŐK
ÚJ MENETRENDJE.**

NAGYVÁRAD—PÜSPÖK-FÜRDŐ.

		reggel	d.	e.	d.	u.	d.	u.	este	este
Nagyvárad	ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17			
V.-Velence	>	8 01	10 01	2 21	5 01	6 52	9 28			
Rontó	>	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43			
Püspökfürdő	érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 45			

PÜSPÖK-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

		d.	e.	d.	u.	d.	u.	este	este
Püspökfürdő	ind.	8 59	0 59	3 19	5 59	7 49	10 32		
Rontó	>	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37		
V.-Velence	>	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50		
Nagyvárad	érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00		

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

		d.	e.	d.	u.	d.	u.	este	este
Nagyvárad	ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27		
V.-Velence	>	8 11	10 11	2 31	5 11	7 02	9 38		
Rontó	>	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53		
Félic-fürdő	érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00		

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

		d.	e.	d.	u.	d.	u.	este	este
Félic-fürdő	ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 17		
Rontó	>	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 27		
V.-Velence	>	9 00	11 09	3 20	5 00	7 50	10 38		
Nagyvárad	érk.	9 10	11 19	3 30	5 14	8 00	20 40		

A. n. é. közönség szives támogatásáért esedezve vagyok kiváló tisztelettel

KISS ISTVAN, angol uri szabó

Színház utca 4. (Adorján-palota.)

FAZEKAS KÁLMÁN

adásvételi közvetítő- és okmányszerző irodája
Kapuczinus-utca 5. szám. (Földszint 5.)

Néhány szó arról, hogy mivel foglalkozik a
Fazekas Kálmán irodája.

A Fazekas Kálmán irodája Nagyváradon Kapuczinus-utca 5. sz. alatt megszerez nagykorúsítási engedélyeket, katonaköteles ifjak részére, akik sorozáson túl nincsenek nőstülési engedélyeket, nem magyar hangzású neveknek névváltozási engedélyeket, külföldre szóló utleveleket és hajójegyeket.

A magukat önállósítani akaró kereskedők és iparosok részére iparigazolványt vagy egyéb hatósági engedélyeket.

Megfigyeléseket eszközöl kényesobb természetű családi ügyekben és kívánatra leutazik bármelyik vidékre is

Elfogad mindennemű munkák szép kivitelbeni lemásolását több példányban is.

Fölvesz házak, szőlők, földek, adásvételek közvetítését.

Lebonyolít gyorsan jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket valamint váltó kölcsönöket.

Ezen iroda ma Nagyvárad legsikeresebb adásvételeket hirdető-, közvetítő-, tudakozó- és okmányszerző-irodája Kapuczinus-utca 5. földszint 5. szám.

A közeli napokban ismételtelen a következő házak lettek nálam bejelentve:

1. Lukács György-utca 24. sz. modern uriház, mely felerészben teljesen új épület adómentes, terjedelmes nagy gyümölcsös kerttel a város legszebb fekvésű utcája, a bankteheren kívüli összeg is igen kedvező fizetési feltételek mellett törleszthető, bárki is itt olcsón vételhez jut.

2. Vitéz-utcán Czap Sándor tulajdonát képező ház melyen hét rendbeli lakosztály teljesen új egyrendbeli régebbi épületen van két utcára nyílik kényelmes, bankteherrel igen olcsón sürgősen eladó.

3. Halász-utca 42. sz. Szilárdan épített szép frontu új ház 8 rendbeli lakosztállyal, nagy kerttel, adómentes kényelmes amortizációs bankteherrel elutazás miatt igen olcsón sürgősen eladó. Téglavető-utca 41. sz. ház eladó.

4. Keskeny-utcán egy szilárdan épített ház három rendbeli lakosztállyal virágos és külön baromfi udvarral, kényelmes és olcsó bankteherrel.

5. Ósi-téren 9 rendbeli lakosztály 6 százalékos jelzálogkölcsönrel levő ház. Jó vétel bárkinek is és jól jövedelmező.

6. Lukács György-utca elején egy modern ház 5 rendbeli lakosztállyal nagy gyümölcsös kerttel, amortizációs kölcsönrel, kevés pénzzel megvehető, sürgősen eladó.

7. Jókai-utca 14. sz. új ház igen olcsón megvehető, valamint a város minden részéből vannak nála bejelentett házak a Lukács György-utcán egy modern 5 szobás lakás megfelelő mellékhelyiségekkel egy nagy gyümölcsös kerttel kiadó.

8. Kórház-utcán 14 évig adómentes ház, modern uri lakással, fürdőszobával külön baromfi udvarral, kis szőlőkerttel eladó.

9. Kolozsvári-utcán villamos megállóhely, 11 lakóval, egy üzlethelyiséggel 15 százalékos jövedelmező ház olcsón eladó.

10. Kertész-utcán 5 utcára ágazó ház felerészben, 14 évig adómentes, hat lakosztállyal kedvező feltételek mellett eladó.

11. Varga József tulajdonát képező Viz-utcai adómentes új ház 7 lakosztállyal 10 százalékos jövedelmező, kevés pénzzel megvehető.

12. Uri-utcán több ház üzlethelyiségekkel valamint a külvárosban több ház eladó, kevés pénzzel megvehető.

13. Lovas-utcán egy bérház, mely Grósz Salamon tulajdonát képezi, jó feltételek mellett olcsón eladó.

14. Fűzes-utca 13. sz. új ház, adómentes, igen olcsó törlesztéses bankteherrel eladó.

15. Egy ház a főtérhez közel, olcsó jelzálogos teherrel 120.000 koronáért eladó.

16. Kertész-utcán háznak való nagy telek, esetleg házzal együtt is eladó.

17. Magyar-utcán egy kisebbszerű ház olcsón megvehető.

18. Egy ház, melyben iparosok által látogatott vendéglő van, szép terrasszal, nyári veteményes kerttel, kuglizóval, gyárak közelében igen olcsón eladó.

19. Hágó oldalon, az arany hegyen termő szőlők, görög oldalon szőlőnek való földek eladók.

20. Felső-Kőrös oldalon 4 hold szőlő 1600 □ ölével termő szőlő és külön 3 és fél hold 1600 □ ölével, 1 hold termő szőlő, 2 hold lucernás, fél hold szilvás olcsón eladó.

21. Egy közel vidéki városban egy ház szép nagy telekkel, üzlethelyiséggel, korlátlan ilalmérséssel, fedett kuglizóval, nagy veteményes kerttel, 10 öles görével, jégverem, jövizű kut az udvarban, jogátírásért a tulajdonos felelősséget vállal, igen olcsón jó feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást a legnagyobb készséggel és teljesen díjtalanul nyújt FAZEKAS KÁLMÁN általános adásvételi-, hirdető- és közvetítő-irodája Kapuczinus-utca 5. szám.

„Keleti pályaudvar”

Nagy szálloda.

Budapest, Thököly-ut 181 szám.

Villanyvilágítás, fürdők a legmodernebbül berendezve.

Mérsékelt árak

Tulajdosos: HERSCH SAMU.

Hirdetmény.

A városi adóhivatal közhírré teszi, hogy a nagyvárad m. kir. pénzügyigazgatóság 48010-VI. 1908. sz. felhívása következtében az 1908 sz. felhívása következtében az 1908, év végével lejárandó ideiglenes adómentességek új osztályba sorozásáról felvett adótárgyváltozási F. jegyzék az adóhivatalnál földszint 31. sz. szobában f. évi június hó 10-től június hó 25-ig terjedő tizenöt napi közzemlére kitétetik.

Erről az érdekeltek felek azzal értesítetnek, hogy a kifizetett tizenöt nap alatt az osztályozást megtekinthetik és ugyancsak ez idő alatt esetleges felszólalásukat a kir. pénzügyigazgatósághoz beadhathják.

Nagyvárad, 1908. évi június hó 2-án.

Városi adóhivatal.

Vigyázz!

Sok értéktelen utánzatot kínálnak.

Vigyázz!

A „Tiszántul”-ra

mindennap lehet előfizetni.

3167 kj.

Árverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző a Janky Antal utóda Kiss Károly cég megbízásából közhírré teszem, hogy kézi zálogot képező 1200 korona értékű kínai ezüst- és 175 drb kanál az 1908. évi június hó 16-ik napján délután 3 órakor közjegyzői irodámban (Kossuth Lajos-utca 3.) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek kézpénz fizetés mellett el fog adatni.

Árverelő 400 korona korona bánatpénzt kötelesek előzőleg kezemhez letenni. Nagyvárad, 1908. június hó 5.

Mezey Mihály,
kir. közjegyző.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

Hirdetmény.

F. é. június 15-től kezdve a Debrecen — tiszaloyi vonalon közlekedő és jelenleg Hajdunánásról kiinduló 4409 sz motorosvonat mint személyvonat Tizzalókról kiindulól fog közlekedni, az eddig csak Hajdunánásig közlekedő 4410 sz. vonat forgalma pedig mint személyvonat Büdszentmihályig fog kiterjedni, míg a jelenleg Tizzalóktól Büdszentmihályig közlekedő 4411 sz. személyvonat megszüntetettik.

Az új 4409 sz. személyvonat Tizzalókról este 7 óra 45 perckor fog mindenki és Debrecenbe úgy mint jelenleg, éjjel 10 óra 13 perckor fog érkezni.

Az ell. irányban a 4410 sz. személyvonat Debrecenből úgy mni jelenleg, vagyis este 6 óra 50 perckor fog indulni, és Büdszentmihályra este 9 óra 14 perckor érkekezni.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetmények nyujtanak felvilá osítást.

Budapest, 1908. június 2.

A forgalmi osztály igazgatója.

370—1908.

Hirdetés.

A nagyvárad takarékpénztár tisztviselőinek és alkalmazottainak rkath. vallásu figyermekeik javára szóló, vagy ilyen pályázók hiánya miatt nagyvárad as biharmegyei illetőségű rkath tanulóknak is adományozható **szent-József intézeti alapítvány az 1908. 1909. iskolai évvel megnyilik** s egy alapítványi helye, mely vagy intézeti benlakást ad, vagy ösztöndíjat nyujt, be-töltendő lesz.

Akik erre képesítéssel birnak, a nagyvárad takarékpénztár igazgatóságához címzett **folyamopványukat** a főtisztelendő lat szer. egyházmegyei hivatalnál **ez évi július 15 napjáig nyujt-sák be.**

Bővebb fölvilágosítást az alulírott intézet ad.

A Szent József-intézet elöljárósága.

Élő virágokból:

menyasszonyi és mindenféle alkalmi csokrok, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk, felirattal vagy anélkül, ficuslevél és pálmalombokból,

ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgony kereszték stb egészen frissen levágott virágokból kaphatók.

Csokrok menyasszonyi, koszoruleányi, bálai vagy bármily alkalomra, szép berlini papírtartóval 1—3 frtig.

Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig, selyemtartókban rózsza és kaméliák 8 frttől 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került.

Csokrok a legfinomabb mintájúak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 frtig, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Gyászkoszorúk igen szép, tartós zöld és szép virágokkal díszítve 1—3 frtig.

Babérkoszorúk ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2 forinttól 10 forintig.

Kivánatra részletes faj- és árjegyzéket mindennemű kertészeti cikkek-ből ingyen és bérmentve küldök, vidéki rendeléseknél kérem a pontos címet, valamint a rendelmény postán vagy vasuton szállíttassék. Rendelésnél előtérre szükség, a küldemények utánvétellel küldetnek.

Kiváló tisztelettel

Farkas József,

a váradvelencei műkertész és rózsatelep tulajdonosa

Nagyváradon.

Vizsgai jutalom könyvek

a legnagyobb választékban kapható

SEBŐ IMRE

könyv és papir kereskedésében

Nagyváradon, Rákóczi-út.

**Legjobbak
a
Moskovits
czipők.
Kossuth-utca 5.**

**A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK-
PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.**

A Nagyszombeni Általános Takarékpénztár (Nagyszomben) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető jelzálogkölesőket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35, 40, 41, 44 1/2, 50 évi törlesztésre.

Kölcsönkérvényeket elfogad: **Breitenstein Frigyes, Bethlen-utca 9.**, ki egyszerűs mind bővebb felvilágosítást is nyújt.

170

Szőlő-oltványokat

szállit, fajtásztá ságyáért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek

és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.
Tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 28. sz. (Nagyküküllő-megye.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó mint írásbeli bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

240

BETON VÁLLALKOZÓ

szíves figyelmébe ajánlom a T. K. építész és építelő uraknak, hogy vállalkozom egyszerű munkáktól legdiszesebb kivitelig, ugymint Terrázó, vasbeton, cément, burkolatok. Rendelésre készítek márványutántzat, szokli vagy kör és függő lépcsőket, ugy Rabic falhoz gipsztáblák készítését cementből. Fürdőkád, vízmedencék és földalatti csatornák levezetését lelkiismeretesen és jutányosan készítik. Kész betoncsöveket eladásra tartok 10 és 15-ös 20-as 30-as helméretekből. A nagyérdemű közönséget értesítem, hogy levélbeni felvilágosításra ugy vidéken, mint helyben készséggel megjelenelek. Becses pártfogásukat kérve,

kiváló tisztelettel. 259

BODÓ SÁNDOR cementező-mester
Nagyváradon, Vitéz-u. 18. sz.

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Nem hirdetünk

**Végeladást sem
Kiárusítást**

hogy régi divatból kiment árukat a közönség nyakába sózzuk, hanem az idény előrehaladása miatt az összes új nyári áruk, mint ruhavásznak batisztok delainek árait tetemesen le szállítottuk.

Vászon, fehéreneműk, és asztalneműk, ugyszintén szőnyegek, függönyöknél az eredeti árakból 20 százalék engedmény.

Kedvező fizetési feltételek.
Mosóárak színe és minőségéért teljes szavatosság.

330

Kiváló tisztelettel

**Wallerstein
Fülöp Fiai**

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést s annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét s vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 48.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a szerkesztőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 48.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak főleg rakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

255 1-9

Pénzének ellensége,
ki azt francia pezsgőt szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

Kapható minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

Pénz.

Olcso
tőketörlesztéses kölcsönt

10-75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Házak, szőlők, földbirtokok
örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását
saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,
volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.
Telefon szám 424.

27

POVAZSÁN JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata
Nagyváradon, Városi bazárépület színhazi oldal.

Tervez és készít:

mindentéle erős és gyenge áramu villamos munkálatokat, csengők, házi és színházilag csatlakozók, dinamók, motorkocsik, világítási berendezések.

világítási berendezéseket ::
lekiismeretes kivitelben minden árban. Jólállás a teljesített munkáért. Költségvetés díjmentesen.

Telefon 525.

257

Uj üzlet! Ui üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kápitós- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Rákóczi-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és

szalon berendezések, mindennemű modern stílus szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendelkezésre állnak nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak

Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Valódi brünni szövetek

Az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes főruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	12 korona
1 szelvény	1 szelvény	15 korona
1 szelvény	1 szelvény	17 korona
1 szelvény	1 szelvény	18 korona
1 szelvény	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-rt, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. stb. gyári árakon küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

LÉVAI MÁRTON

könyvkötészet,

vonaizó-intézet

és üzleti könyvgyár

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut (saját-ház.)

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Tátray Sándor

vasöntő, épület és műlakatos műhelye

Elvállal épületvasalást, vízvezeték berendezést villanyvilágítási, closet- és fürdőszoba-felszerelést, épület és sűrűcs készíttést

valamint vasöntést, eszterga munkát, gyalulást, gőzkazán és mindennemű gépek javítását, gépkatrészek, fémperselyek, csapágyak, transzmissziók öntését és megmunkálását gyorsan és jutányos áron.

Nagyváradon.

Teleky-utca 35. sz. a. 300

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 5 kor. 60 gyertyásé 5 kor. 50 fillér.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű izzólámpa különlegességek, fényképező és z-lámpák, ugyancsak 5 százalékkal kartell áron alól kaphatók.

Csillárok,

lámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtakintásra ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Égész éjjel ügyeletes szolgálat.

VILLAMOS és LÉGSZESZ

világítási berendezéseket, elektromotorok, Dynamogépek szerelését magánosok kastélyok és malmok részére. **Telefonok, jelzőcsengők, villámhárítók, iv-lámpák, izzólámpák valódi Auer-égek** szállítását, **ivlámpaszemek** pótlását azok **berakását**, berendezések jókarbantartását a legmérsékeltőbb árak mellett elvállal 235

iff. Stern Sándor cég
Nagyvárad, Bémer-tér 2.

|| Költségvetések díjmentesen ||

egész éjjel ügyeletet szolgáltat.

Telefon szám 556.

Eladó házak.

Csengeri-utca 10. szám alatt 2 külön álló új modern berendezésű épület kedvező feltételek mellett azonnal eladó.

Értekezhetni: **Madarász és Flonta**
Pereces-utca 9. Telefon: 330.

GLEICHENBERG KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Stájerország.

Nyári évad: Május 15-től október 1-ig

Féltalpin jellegű legkedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavulatok: légzőszervek, (hurut, asztma, emphysema,) szívizom betegségei, idegbajok, rekonvalescentia.

Gyógyeszközök: inhalációs és pneumo-terapie, szén-savas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógygimnasztika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás, Johannis kút, Klausenforrás.

Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik a fürdőigazgatóság. 210

Hirdetések

felvételnek
a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényről, oszónál és meghűléses kórák, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és tígszólván minden gyógyszerárban megvásárolható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroztánhoz“
3 Prá Ában, Elisabethstrasse 5 szm.
Mindennapi szétküldés.

BENZINMOTOROK

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „losonczy drill“ vetőgépek, resiczai acélekék, teljes malomberendezések stb. stb.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

V., VÁCI-KÖRUT 32.

Áruraktáram összes cikkeit mélyen
leszállított árak mellett árusítom.

Helyiségek kiadók.

Helyiségek kiadók.

Tessék az árak valódiságáról meggyőződni.

Czillér Imre, Rákóczi-ut 5.

Cipők! Kalapok! A legtartósabb
: kivitelben! :
Leitner Lázár cégnél Zöldfa-utca.

NEUMANN M. cégnél

cs. és kir. udvari szállító **Nagyvárad (Kishidfő.)**
Kizárólag saját készítményű férfi és női ruhák készen és mérték után óriási választékban kaphatók. — Városi és vidéki telefon 88.

Megérkeztek LEITNER MÁRTON céghez

a nyári idényre óriási választékban a legújabb divatu batisztokt, (Mideira) fehér és színes rubavásznak, piquet, zefir, csipkekelmék hozzávaló diszkekkel. Szép és divaos ruha, blouz-selymek, pouplin, grenadin és nyári kelmék.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kitzűn egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős saját tennésű, kitűnő boraival, finom Dreher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Szép kép keretel készítenek olesón és gyorsan
— SZICHTA TIVADAR üveg kereskedésében —
Kossuth utca 2.

Ugyanott szép porcellán és üveg szervizek nagy választék alpaca és China ezüst evőeszközökben.

Aki a szép fehérneműt szereti, adja azt mosás és vasalásra a **Gőzmosóda és vegytisztító gyárba,** NAGYVÁRAD, Gilányi-utca 5-7. (Saját gyártelep.) Vegyileg tisztított férfi- és női felső ruhák, egyenruhák, kelmék, kézimunkák, szőnyegek. Kivánatra a mosni való ruhaneműket a gőzmosóda kihordói által bárhol elvitetnek és pontosan hazaszállítatnak. — Városi és vidéki telefon 398.

Paplan, macrác, szalmazsákok, paplanlepedő, párnahuzat toll állandóan kapható az **Agynezü raktárban** Kossuth u. 12.
PREIS R.

Üdülőknek! Az összes keresettebb kül- és belföldi ásványvizek állandóan friss töltésben.
Kirándulóknak! Naponta friss tea-vaj, lipói-turó, sajtok, szalámi és főtt prágai sonka, legelőnyösebb áron beszerezhető.

Friedl és Jörösnél
Szent László-tér és Kert-utca sarkán.

Jégszekrények
Permetezők ..
Gumicsövek ..

Tarsoly és Risztó
vaskereskedésében a »Vasemberhez«
Rákóczi-ut 9. Ováry-palota.

Értesitem a n. é. közönséget valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a nyári idényre angol, skót és belföldi különlegességeim megérkeztek.

Kiss István uri-divat szabó
— Szent László-utca Adorján ház. —
Pontos kiszolgálás. — Modern szabás.

Fodrász-üzlet átvétel.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy Szent János-utca 37. szám. alatti Boeczonyi Ferenc fodrász üzletét átvettem s azt az eddigi szolid alapon pontosabb kiszolgálással tovább vezetem. Az eddigi tisztelt vendégek és jó ismerőseim szíves pártfogását kérem. Tisztelettel
VERES JÁNOS fodrász.

KOVÁCS JÁNOS
elsősangu cukrászati speciálsta
Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.
Városi telefon 806. Megyei telefon 120.

Fűszer és csemege üzlet
Adorján palota. Színház-u. 4. szám.

Friss tea-vaj. 1 liter Vacuum petróleum 11 kr. Kivánatra házhoz szállítatik.
Wohl Albert.

Fővárosi izlés.

Blous és Pongyola Kizárólag Vajda és Róna cégnél Szent László-tér és Zöldfa utca sarok.

Pünkösdi vásár!

Óriási választékban nyakkendők, ingek, harisnyák, keztyűk és napernyők meglepő olcsó árakban.
Klepfer Albert Teleky-u. 28.

Czipóth Ferenc

Pannonia vendéglős kellemes téli kertjében és éttermeiben kitűnő italok és ételekről gondoskodva van. Mindennap zene.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Klepner és Szigeti

— polgári és katonai szabók. —
— Beőthi Ödön utca 35. szám. —

A legjutányosabb és legpontosabb kiszolgálás, ugy katonai, mint polgári ruhákban fővárosi izlés szerint, állandó o raktár katonai felszerelésekben. o Szíves pártfogást kérnek a tulajdonosok.

Legjobb varrógépek, kerékpárok, beszélőgépek kaphatók

— Kalenda János cégnél —
NAGYVÁRAD, Szent László-tér
(a Holdas-templom mellett.)
Ugyanott szakszdrü javító műhely. — Telefon 245.

A Kis-piacon KEPES DEZSŐ

órás és ékszerész üzletében a legolcsóbbak lehet órát, ékszer és gramofont pontosan, jóállás mellett javítani. Ugy-szintén elismert a legolcsóbban csak ott lehet mindenféle fali, zseb, inga-órát és kina-ezüst tárgyakat beszerezni.
NAGYVÁRAD,
Szíves pártfogást kér **Kepes Dezső,** Kispiac-tér.

Ujváry Vilmos bádigos
Szent János-utca 12.
Fennáll 42 év óta.

Pál Sándor épület, portál- és műbutorasztalos.
Készíték bármilyen dolgot pontos és szakszerű kivitelben a legszolidabb árak mellett.
Rákóczi-ut 10. szám. (Stern-palota.)
— Szaniszló-utcai oldalon.

Uj mosó üzlet! Uj mosó üzlet!
Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni, miszerint a Szaesvay-utca 34. sz. alatt egy mosó- és fenyvasoló tisztító intézetet nyitottam s ahol csipkefogónyókat és férfi-ruhák tisztítását valamint mindennemű ruhákat a legolcsóbban s a legpontosabban elvállalok. Kivánatra házhoz is küldök a ruhát átvinni s azt vissza is szállítom. A n. é. közönség b. pártfogásáért esedezve, maradtam tisztelettel
LERNER CZILL.